

Eğitim Teknolojisi

kuram ve uygulama

Yaz 2018

Cilt 8

Sayı 2

Summer 2018

Volume 8

Issue 2

Educational Technology

theory and practice

ISSN: 2147-1908

Cilt 8, Sayı 2, Yaz 2018
Volume 8, Issue 2, Summer 2018

Genel Yayın Editörü / Editor-in-Chief: **Dr. Halil İbrahim YALIN**
Editör / Editor: **Dr. Tolga GÜYER**

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Publisher Editor: **Dr. Tolga GÜYER**
Redaksiyon / Redaction: **Mertcan ÜNAL, Dr. Burcu BERİKAN, Figen DEMİREL UZUN, Akça Okan YÜKSEL**
Dizgi / Typographic: **Dr. Tolga GÜYER**
Kapak ve Sayfa Tasarımı / Cover and Page Design: **Dr. Bilal ATASOY**
İletişim / Contact Person: **Dr. Tolga GÜYER**

Dizinlenmektedir / Indexed in: **ULAKBİM Sosyal ve Beşerî Bilimler Veritabanı (TR-Dizin), Türk Eğitim İndeksi, Sosyal Bilimler Atıf Dizini**

ETKU Dergisi **2011 yılından itibaren yılda iki defa** düzenli olarak yayınlanmaktadır.
Educational Technology Theory and Practice Journal is published regularly **twice a year since 2011.**

Editör Kurulu / Editorial Board*

Dr. Abdullah Kuzu
Dr. Ana Paula Correia
Dr. Aytekin İşman
Dr. Buket Akkoyunlu
Dr. Cem Çuhadar
Dr. Deniz Deryakulu

Dr. Deepak Subramony
Dr. Feza Orhan
Dr. H. Ferhan Odabaşı
Dr. Hafize Keser
Dr. Halil İbrahim Yalin
Dr. Hyo-Jeong So

Dr. Kyong Jee(Kj) Kim
Dr. M. Yaşar Özden
Dr. Mehmet Gürol
Dr. Özcan Erkan Akgün
Dr. S. Sadi Seferoğlu
Dr. Sandie Waters

Dr. Servet Bayram
Dr. Şirin Karadeniz
Dr. Tolga Güyer
Dr. Trena Paulus
Dr. Yavuz Akpınar
Dr. Yun-Jo An

* Liste isme göre alfabetik olarak oluşturulmuştur. / List is created in alphabetical order

Hakem Kurulu / Reviewers*

Dr. Abdullah Kuzu
Dr. Adile Aşkim Kurt
Dr. Agah Tuğrul Korucu
Dr. Arif Altun
Dr. Aslıhan İstanbullu
Dr. Aslıhan Kocaman Karoğlu
Dr. Ayça Çebi
Dr. Ayfer Alper
Dr. Aynur Kolburan Geçer
Dr. Ayşegül Bakar Çörez
Dr. Bahar Baran
Dr. Barış Sezer
Dr. Berrin Doğusoy
Dr. Betül Özyayın
Dr. Bilal Atasoy
Dr. Burcu Berikan
Dr. Çelebi Uluyol
Dr. Demet Somuncuoğlu Özerbaş
Dr. Deniz Atal Köysüren
Dr. Deniz Mertkan Gezgin
Dr. Ebru Kılıç Çakmak
Dr. Ebru Solmaz
Dr. Ekmel Çetin
Dr. Emin İbili
Dr. Emine Aruğaslan
Dr. Emine Cabi
Dr. Emine Şendurur
Dr. Engin Kurşun
Dr. Erinç Karataş
Dr. Erhan Güneş
Dr. Erkan Çalıışkan
Dr. Erkan Tekinarslan
Dr. Erman Yükseltürk

Dr. Erol Özçelik
Dr. Ertuğrul Usta
Dr. Esmâ Aybike Bayır
Dr. Esra Yecan
Dr. Fatma Bayrak
Dr. Fatma Keskinçelik
Dr. Fezile Özdamlı
Dr. Filiz Kalelioğlu
Dr. Filiz Kuşkaya Mumcu
Dr. Funda Erdoğan
Dr. Gizem Karaoğlan Yılmaz
Dr. Gökçe Becit İşçitürk
Dr. Gökhan Akçapınar
Dr. Gökhan Dağhan
Dr. Gülfidan Can
Dr. H. Ferhan Odabaşı
Dr. Hafize Keser
Dr. Halil Ersoy
Dr. Halil İbrahim Akyüz
Dr. Halil İbrahim Yalin
Dr. Halil Yurdugül
Dr. Hanife Çivril
Dr. Hasan Çakır
Dr. Hasan Karal
Dr. Hatice Durak
Dr. Hatice Sancar Tokmak
Dr. Hüseyin Bicen
Dr. Hüseyin Çakır
Dr. Hüseyin Özçınar
Dr. Hüseyin Uzunboylu
Dr. Işıl Kabakçı Yurdakul
Dr. İbrahim Arpacı
Dr. İlknur Resioğlu

Dr. Kerem Kılıçer
Dr. Kevser Hava
Dr. M. Emre Sezgin
Dr. M. Fikret Gelibolu
Dr. Mehmet Akif Ocak
Dr. Mehmet Barış Horzum
Dr. Mehmet Kokoç
Dr. Mehmet Üçgül
Dr. Melih Engin
Dr. Meltem Kurtoğlu
Dr. Muhittin Şahin
Dr. Mukaddes Erdem
Dr. Murat Akçayır
Dr. Mustafa Sarıtepeci
Dr. Mustafa Serkan Günbatar
Dr. Mustafa Yağcı
Dr. Mutlu Tahsin Üstündağ
Dr. Müge Adnan
Dr. Nadire Çavuş
Dr. Necmi Eşgi
Dr. Nezh Önal
Dr. Nuray Gedik
Dr. Nurettin Şimşek
Dr. Onur Dönmez
Dr. Ömer Faruk İslim
Dr. Ömer Faruk Ursavaş
Dr. Ömür Akdemir
Dr. Özcan Erkan Akgün
Dr. Özden Şahin İzmirlil
Dr. Özlem Baydaş
Dr. Özlem Çakır
Dr. Ramazan Yılmaz
Dr. Recep Çakır

Dr. Salih Bardakçı
Dr. Sami Acar
Dr. Sami Şahin
Dr. Selay Arkün Kocadere
Dr. Selçuk Karaman
Dr. Selçuk Özdemir
Dr. Serap Yetik
Dr. Serçin Karataş
Dr. Serdar Çiftçi
Dr. Serkan Şendağ
Dr. Serkan Yıldırım
Dr. Serpil Yalçınalp
Dr. Sibel Somyürek
Dr. Soner Yıldırım
Dr. Şafak Bayır
Dr. Şahin Gökçearslan
Dr. Şeyhmus Aydoğdu
Dr. Tarık Kışla
Dr. Tayfun Tanyeri
Dr. Turgay Alakurt
Dr. Tolga Güyer
Dr. Türkan Karakuş
Dr. Uğur Başarmak
Dr. Ümmühan Avcı Yücel
Dr. Ünal Çakıroğlu
Dr. Veynel Demirer
Dr. Vildan Çevik
Dr. Yalın Kılıç Türel
Dr. Yasemin Deminarslan Çevik
Dr. Yasemin Gülbahar
Dr. Yasemin Koçak Usluel
Dr. Yavuz Akbulut
Dr. Yusuf Ziya Olpak
Dr. Yüksel Göktaş

* Liste isme göre alfabetik olarak oluşturulmuştur. / List is created in alphabetical order.

İletişim Bilgileri / Contact Information

İnternet Adresi / Web: <http://dergipark.gov.tr/etku>
E-Posta / E-Mail: tguyer@gmail.com
Telefon / Phone: +90 (312) 202 17 38

Adres / Adress: Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, 06500 Teknikokullar - Ankara / Türkiye

Makale Geçmişi / Article History

Alındı/Received: 10.01.2018

Düzeltilme Alındı/Received in revised form: 30.03.2018

Kabul edildi/Accepted: 07.05.2018

EĞİTİM ARAŞTIRMALARINDA ÇOKLU-ORTAM PAYLAŞIMI: BİR İÇERİK ANALİZİ

Sibel SOMYÜREK¹, Ayşenur GÜLMEZ², Gizem YILDIZ³

Öz

Bu çalışmanın amacı, çoklu ortam paylaşımı konusunun ele alındığı eğitim araştırmalarını sistematik olarak analiz ederek, mevcut literatür hakkında genel bir bakış açısı oluşturmaktır. Bu amaçla, SCI-Expanded ve SSCI ile indekslenen 48 makalenin içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar, yayın yılı, atıf sayıları, temel alınan teori ve kavramlar, araştırma paradigmaları, araştırma desenleri, araştırmanın ana odağı, veri toplama araçları, örneklem sayısı ve özellikleri, uygulama süresi, alanları, kullanılan ortamlar, çalışmaların yayımlandıkları dergiler ve ele alınan değişkenler/fenomenler bakımından incelenmiştir. Elde edilen bu kapsamlı bulgular sayesinde, mevcut çalışmanın, eğitimde multimedya paylaşım platformlarının alternatif kullanımıyla ilgili bilgi sağlayarak alana katkıda bulunacağı ve gelecekteki araştırmalara yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Multimedya paylaşımı; sosyal web; içerik analizi

MULTIMEDIA SHARING IN EDUCATIONAL RESEARCH: A CONTENT ANALYSIS

Abstract

The aim of this study is to analyze the educational research on multimedia sharing systematically to bring an overall perspective on existing literature. For this purpose, content analysis of 48 articles indexed by SCI-Expanded and SSCI was conducted. These studies were examined in terms of publication year, number of citations, underlying theory and concepts, research paradigms, research designs, main focus, data collection instruments, sample number and properties, application period, academic disciplines, used platforms, journals which articles are published on and variables/phenomena. Thanks to these comprehensive

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, ssomyurek@gazi.edu.tr

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, aysenurgulmez@gmail.com

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, gizzyildiz@gmail.com

findings, the current study will contribute to the field by providing information of alternative usage of multimedia sharing platforms in education and will guide future research.

Keywords: Multimedia sharing; social web; content analysis

Summary

Nowadays, millions of people produce their own photographs and videos and use multimedia sharing platforms to store, tag, and publish their content online (Anderson, 2007, s.10). These platforms enable users to share experiences, participate, and reflect, and therefore, they have the potential to construct innovative and effective learning activities (Somyürek and Atasoy, 2012). In this regard, examining relevant studies will be useful to provide information on the alternative use of these systems and pave the way for different research. The aim of this study is to analyze the educational research on multimedia sharing systematically to bring an overall perspective on existing literature.

In this study, content analysis method was used to investigate studies about multimedia sharing. For this purpose, "multimedia sharing", "YouTube", "Flickr" key terms were used to search articles indexed by SCI-Expanded and SSCI. As a result of this search, 69 English articles were reached in the category of "Education Educational Research" published between 2011 and 2016. Of these, 48 were found to meet the criteria set by the researchers. In order to determine the reliability of the content analysis, some of the content was coded by two different experts, and a high inter-rater reliability between the experts was found (Cohen's Kappa = .86).

The studies were analyzed in terms of publication year, number of citations, underlying theory and concepts, research paradigms, research designs, main focus, data collection instruments, sample number and properties, application period, academic disciplines, platforms, academic journals that the articles were published and variables/phenomena. Based on the findings obtained from the study, the highest publication was conducted in 2013. The most cited study was conducted by Lee and Lehto (2012) which aimed to identify the determinants that influence behavioral intentions to use YouTube for procedural learning. This study was based on Technology Acceptance Model and the data were collected from 467 participants from Korea University through a scale including perceived usefulness, perceived ease of use, user satisfaction, content richness, vividness, and YouTube self-efficacy constructs. Structural equation modeling was used for the analysis. The results of the analysis show that behavioral intentions were significantly influenced by perceived usefulness and user satisfaction. Since the study has developed a systematic model for the adoption of the YouTube for procedural learning, it may have received many references.

Among all articles, the most frequently used theories, models and concepts were constructivism/social constructivism, social web and adoption of technology. Since multimedia sharing platforms enable users to actively search for and construct information, to reflect emotions and thoughts, to see multiple perspectives, and social interaction; constructivism could be one of the most basic theoretical background. Multimedia sharing platforms are one of six basic web 2.0 applications (Anderson, 2007, p.10), so it is natural to see that one of the most used theoretical concepts is social web. It is also not surprising that

several studies were framed using Adoption of Technology, which focuses on explaining how people or society accept a technology.

Most of the articles within the research were conducted through qualitative paradigm. Case studies, content analysis studies and experimental studies were the most frequently employed research designs. As for data collection tools, questionnaires, interview forms and videos were the most frequently used ones. The samples of these research were composed of people, videos or comments. According to the application period, it is observed that the studies were often conducted in one term, and it was followed by the studies with single-session treatment and periods of treatment of 2 weeks, 3-5 weeks, 6-8 weeks, respectively. Existing platforms were utilized in most of the studies and the platforms developed by the researchers were used only in four studies. YouTube is the most preferred platform among the existing ones. Most of the work has been published in Computers & Education journal and this has been followed by the Learning, Media and Technology. In terms of the academic disciplines, ICT was the most used one and it was followed by language education. 7 of the ICT studies were focused on the ICT integration, such as the use of technology for teaching purposes and the adoption of technology. Five of them were related to digital literacy.

Of all the analyzed articles, the most frequently used main focus was the participants' use of multimedia-sharing systems in the research process and the analysis of the process or its effects. The second one was the analysis of the contents (videos, blog contents, comments, forum postings, articles, etc.) of multimedia sharing systems by the researchers.

The most of the dependent variables were related to attitude/perception and beliefs. These variables were followed by performance/knowledge/skill variables and usage variables, respectively. Approximately half of the attitude/perception/beliefs variables were related to the adoption of technology such as behavioral intention, perceived ease of use, perceived social impact, etc. Similar to the dependent variables, attitude/perceptions/beliefs variables were used predominantly in the independent/predictor/mediator/moderator/control/group variables. These variables were followed by demographic variables, performance/knowledge/skill variables, environment variables and personality variables, respectively. Among the other quantitative variables, usage variables were the most preferred ones. These variables were followed by attitude/perception/beliefs variables, performance/knowledge/skill variables and personality variables. Based on the literature review, the following recommendations for research and practice were proposed.

- Since the number of information/skill/performance, usage and personality variables are limited in existing studies, examining them in future studies will provide evidence for understanding the interaction between multimedia sharing platforms and these variables
- Using actual log data in future work will be useful to obtain more detailed data on system usage and to avoid subjective data-induced bias.
- Although students have adopted the idea of sharing their videos online, they hesitated to appear in videos (Sun and Yang, 2015). For this reason, students should not be forced to explain their real identity online and studies focused on identity and privacy concepts should be conducted.
- There were no studies on mathematics and physics. Therefore, future research investigating the reasons for the lack of these studies will be beneficial. Although

there were many studies in language education, the lack of studies on Turkish language education can be taken into account in further studies.

- Only in one of the studies children with Down syndrome were included as target group. It may be useful to conduct studies for learners with special educational needs.
- Since there was only one study comparing two multimedia sharing platforms, future studies can focus on relevant studies to guide educational practitioners to choosing appropriate platforms for different kind of activities/tasks and etc.

Giriş

Günümüzde milyonlarca insan, kendi yazı, fotoğraf ve videolarını üreterek, bu içerikleri çevrimiçi saklamak, etiketlemek ve yayınlamak amacıyla çoklu ortam paylaşım platformlarını kullanmaktadır (Anderson, 2007, s.10). Bu gelişme, gerek dijital yerliler olarak adlandırılan yeni kuşağın farklılaşan alışkanlıkları (Kaplan, & Haenlein, 2010), gerek yüksek kaliteli ve göreceli olarak ucuzlayan dijital teknolojilerin yaygınlaşması (Anderson, 2007, s.10), gerekse kullanıcıların kendi oluşturdukları içerikleri başkalarına ulaştırmalarına imkân sağlayan platformların sayısının artması ve gelişmesiyle birlikte mümkün hale gelmiştir. İnsanlar işyerindeki/okuldaki bir problemi çözmek ya da sadece merak gidermek amacıyla araştırma yaparken, farklı çoklu ortam içeriklerini kapsayan bu platformlara sıklıkla başvurmaktadır. Bu platformlar yalnızca bilgiye ulaşmak amacıyla değil, aynı zamanda bilgiyi paylaşmak amacıyla da kullanılmaktadır (Kitsantas & Dabbagh, 2011). Bu nedenlerle farklı disiplinlerde, çoklu ortam paylaşım platformları bilgi kaynakları olarak kabul edilmeye başlamıştır (Torres-Ramírez, García-Domingo, Aguilera, & De La Casa, 2014). Özellikle video temelli kaynakların, öğrenme süreci için zengin ve güçlü bir ortam olduğu düşünülmektedir (Rabab & Samar, 2013).

Çoklu ortam paylaşım platformlarının, öğrenci tarafından üretilen içerikler yoluyla öğrenenlerin ilgisini artırma ve öğrenmelerini iyileştirmeye yönelik katkısı (Fralinger ve Owens, 2009), içerikler üzerinde görüş alışverişi ve etkileşim imkânı sunarak zengin deneyim imkânı sağlaması ve farklı perspektif kazanımını desteklemesi (Somyürek ve Atasoy, 2012), öğrenenlerin içerik oluşturması sonucunda fikirlerini geliştirmelerine, ortaya koymalarına ve diğerleriyle paylaşmalarına imkân vermesi (Lee & McLoughlin, 2007), özellikle informal öğrenmeler açısından ortam sağlaması (Alston & Ellis-Hervey, 2015) gibi nedenlerle, öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonunun önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, bir yandan eğitim uygulamalarında çoklu ortam paylaşım platformlarını etkili şekilde kullanabilmek için çaba harcanırken, diğer yandan eğitim araştırmalarında çoklu ortam paylaşım platformlarının kullanımına odaklanılmaktadır.

Her ne kadar literatür, çoklu ortam paylaşım platformlarının pek çok katkısını işaret etse de, aynı zamanda bu platformların kullanılmasıyla birlikte çeşitli problemlerle de karşılaşıldığı vurgulanmaktadır. Örneğin bu problemlerden biri, öğrenenlerin paylaşımında buldukları içeriklere ilişkin akranlarından veya diğer kullanıcılardan eleştiri alma konusunda endişe duymalarıdır (Wheeler, Yeomans ve Wheeler, 2008). Kyriacou ve Zuinbazı (2016) ise yaşanan problemlerden birini şu şekilde özetlemektedir. Öğrenciler bu platformları kullanarak çok zaman harcamakta, arkadaşlarıyla ve aileleriyle yüz yüze sosyal etkileşim fırsatlarını ihmal etmekte ve fiziksel aktivitelerden kaçınmaktadır. Diğer yandan, mobil telefonlar gibi dijital cihazların yaygınlaşması sonucunda kolayca, gizlice ve izinsiz olarak çeşitli kayıtların yapılması

ve bu platformlarda paylaşılması gibi uygunsuz eylemlerle karşılaşmaktadır. Bu tarz kayıtların paylaşılması ise siber zorbalığın yaygınlaşmasına sebep olmaktadır.

Çoklu ortam paylaşım platformlarının günlük hayatta yaygın şekilde kullanımı, bu platformların gerek formal gerekse informal öğrenmelere katkı sağlama potansiyeli ve aynı zamanda bu platformların kullanımı beraberinde gelen problemler; konuyla ilgili çok sayıda çalışma yapılmasına neden olmuştur. Eğitimle ilişkili çoklu ortam paylaşım çalışmalarının incelenmesinin, çoklu ortam paylaşım platformlarının pratikte nasıl kullanılabileceğine yönelik uygulayıcılara fikir verme ve ileride yapılacak çalışmalar açısından araştırmacılara yol gösterme bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bunlara ek olarak, geçmiş içerik analiz çalışmalarının (Kay, 2012) sadece video paylaşım platformlarına odaklanması nedeniyle, çoklu paylaşım platformlarının tamamını kapsayan analizlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun ötesinde, güncel çalışmaları inceleyen, araştırmaların temel aldığı teori, model ve kavramlardan, ana odağına kadar farklı verileri ortaya koyan kapsamlı ve detaylı bir incelemenin mevcut içerik analizlerini bir adım daha ileriye taşıyacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, eğitim-öğretim sürecinde çoklu ortam paylaşımı ile ilgili çalışmaları inceleyerek, konuya genel bir bakış açısı getirmektir. Buradan hareketle taranan çalışmalarda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Çoklu ortam paylaşımı kapsamında yayınlanan çalışmaların
  - yıllara göre dağılımı nedir?
  - atıf sayılarının dağılımı nedir?
  - temel aldığı teori, model ve kavramların dağılımı nedir?
  - araştırma paradigmalarının dağılımı nedir?
  - araştırma desenlerinin dağılımı nedir?
  - ana odağının dağılımı nedir?
  - veri toplama araçlarının dağılımı nedir?
  - hedef kitle özelliklerinin ve büyüklüğünün dağılımı nedir?
  - uygulama süresinin dağılımı nedir?
  - alanlarının dağılımı nedir?
  - ortamların dağılımı nedir?
  - yayımlandıkları dergilerin dağılımı nedir?
  - ele aldıkları fenomenlerin dağılımı nedir?
  - temel aldıkları değişkenlerin dağılımı nedir?

Yöntem

Bu çalışmada çoklu ortam paylaşımı ile ilgili yapılan çalışmaları incelemek amacıyla içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmayı amaçlayan içerik analizi (Yıldırım & Şimşek, 2016), en sık kullanılan nitel veri analiz yöntemlerinden biridir (Özdemir, 2010). İçerik analizinde amaç benzerlik gösteren verileri belirlenen kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirerek okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Bu çalışmada Web of Science veritabanında, “multimedia sharing” , “YouTube” ve “Flickr” anahtar kelimeleriyle 2011-2016 yılları arasında “SCI-Expanded” ve “SSCI” indeksleri seçilerek arama yapılmıştır. “Education Educational Research” kategorisinde yer alan, İngilizce dilindeki, tam metnine ulaşılan, 69 makalenin çıktısı alınarak incelenmiştir. Odak noktasında

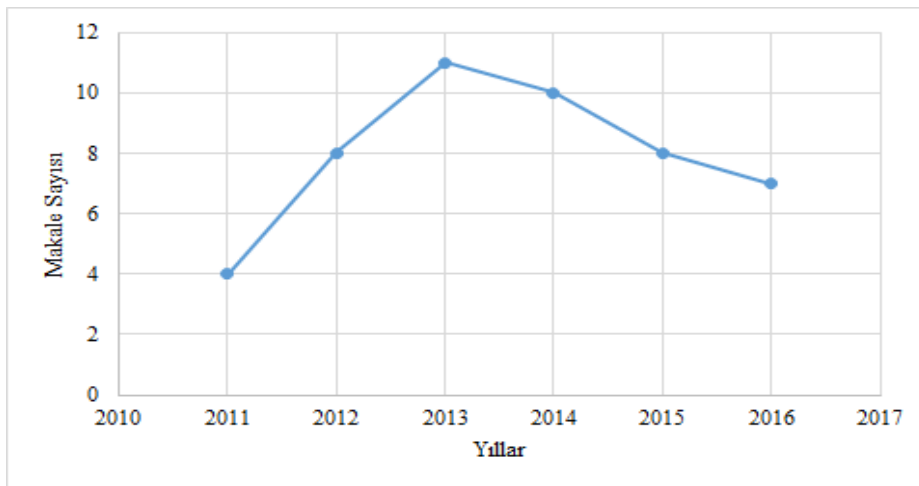
çoklu ortam paylaşım platformlarının eğitim bağlamında kullanımı olmayan çalışmalar örneklemden çıkarılmış ve sonuç olarak 48 çalışmanın içerik analizi gerçekleştirilmiştir. İçerik analizinin güvenilirliğini belirlemek için, iki farklı uzman tarafından kodlanan makalelere göre uzmanlar arasındaki uyumun yüksek olduğu (Cohens's Kappa= .86) görülmüştür.

Bulgular

İncelenen çalışmaların, yayın yılı, atıf sayıları, temel aldığı teori, model ve kavramlar, araştırma paradigmaları, araştırma desenleri, araştırmaların ana odağı, veri toplama araçları, örneklem sayısı ve özellikleri, uygulama süresi, alanları, kullanılan ortamlar, çalışmaların yayınlandıkları dergiler ve ele alınan değişkenler/fenomenler bakımından dağılımı bu başlıkta sırasıyla ele alınmaktadır.

Yıllara göre dağılım, araştırma paradigmaları gibi bazı bulgularda toplam frekans, incelenen çalışma sayısına (f=48) eşitken; çalışma desenleri, veri toplama araçları gibi bazı bulgularda 48'den fazla, uygulama süresi ya da bağımlı değişkenler gibi bazılarında ise 48'den azdır. Bulgulardaki toplam frekansın çalışma sayısından fazla olması; bu çalışmalarda birden fazla veri toplama aracının kullanılması, araştırma kapsamında birden fazla çalışma gerçekleştirilmesi ya da farklı araştırma amaçları için farklı desenlere ihtiyaç duyulması gibi nedenlerden kaynaklanmıştır. Bazı bulgulardaki toplam frekans sayısının çalışma sayısından az olması ise, bazı başlıkların her araştırma türü için uygulanabilir olmamasından kaynaklanmıştır. Örneğin bağımlı değişkenler sadece deneysel çalışma türündeki araştırmalardan elde edilmiş ya da uygulama süresi araştırma kapsamında uygulama yapıldıysa belirlenmiştir.

Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

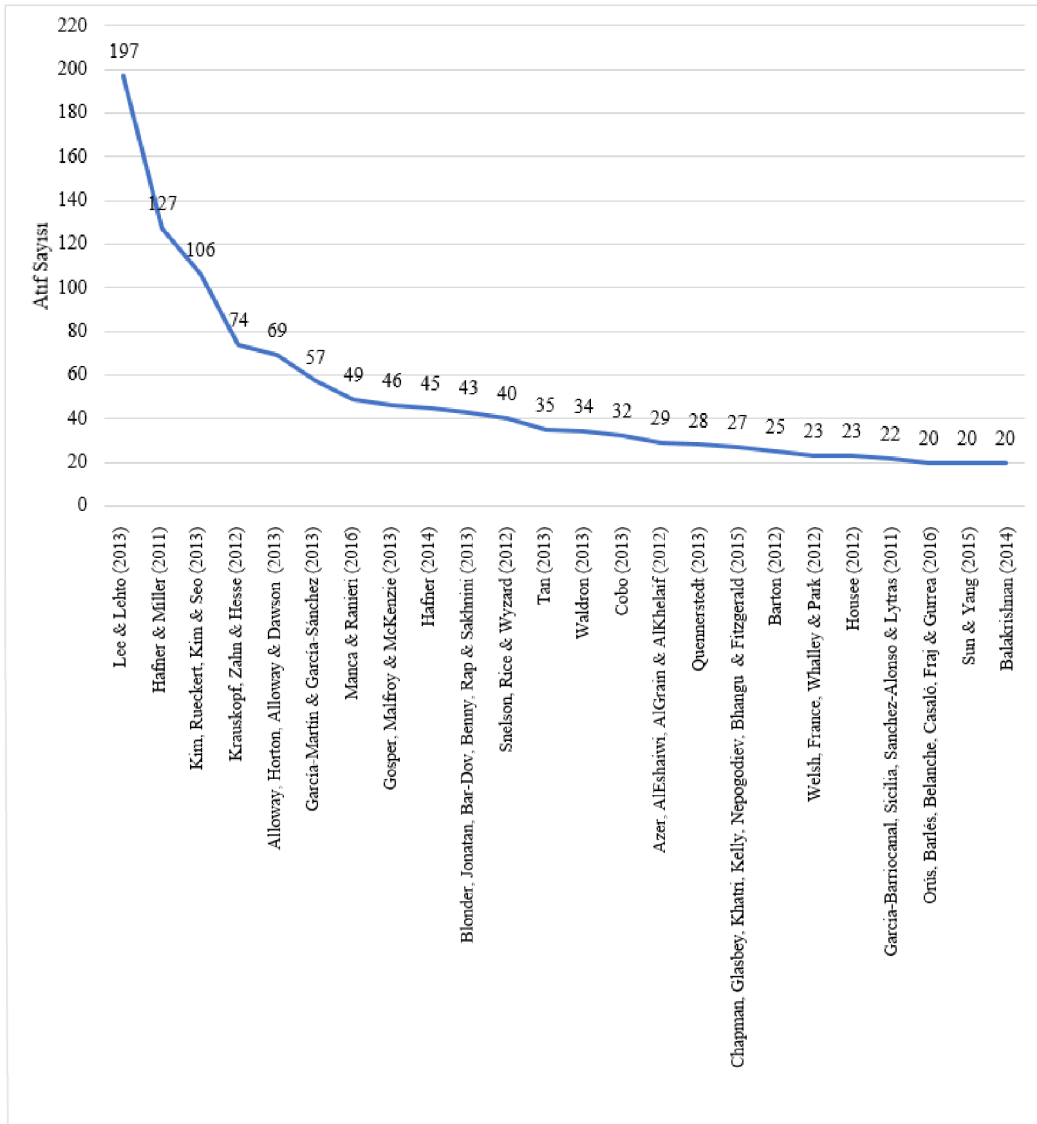
Şekil 1. İncelenen Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Çalışmaların 2011-16 yılları arasındaki dağılımı incelendiğinde en çok yayın yapılan yılın 2013, en az yayın yapılan yılın ise 2011 olduğu görülmektedir. 2013 yılında 11, 2014 yılında 10, 2015 ve 2012 yıllarında 8 makale 2016 yılında 7, 2011 yılında ise 4 makale yayınlanmıştır.

Araştırmalardaki Atıf Sayılarının Makalelere Göre Dağılımı

20 ve üzerinde atıf alan çalışmalarla ilgili atıf sayısı bilgileri Şekil 2’de sunulmaktadır. İncelenen 48 çalışmadan 24’ünün 20 ve üzerinde atıf aldığı görülmektedir.

Şekil 2. İncelenen Çalışmaların Atıf Sayılarına Göre Dağılımı

Şekil 2’ de görüldüğü üzere bu makaleler arasında en fazla ($f=197$) Lee ve Lehto’nun (2013) makalesi atıf almıştır. Bu makaleyi 127 atıf ile Hafner & Miller (2011) tarafından yapılan çalışma izlemektedir. En fazla atıf alan üçüncü makale ise 106 atıf ile Kim, Rueckert, Kim & Seo (2013) tarafından gerçekleştirilmiştir.

Odaklanılan Teori, Model ve Kavramlar

İncelenen makalelerde odaklanılan teori, model ve kavramların listesi Tablo 1’de sunulmaktadır. Bu kavramlardan ilişkili olanlar belirli temalar çerçevesinde bir araya getirilmiş, temalarda birleşmeyen ve sadece birer çalışmada kullanılan diğerleri ise tablonun son satırında aktarılmıştır.

Tablo 1. Araştırmada Odaklanılan Teori, Model Ve Kavramlar

Teori, Model ve Kavramlar	f	%
Sosyal Yapılandırıcılık/Yapılandırıcılık	9	11.11
Sosyal Web	9	11.11
Teknolojinin Benimsenmesi	7	8.64
Dijital okur yazarlık	5	6.17
Okuma yazma pratikleri	4	4.94
Katılımcı kültür	4	4.94
Teknoloji entegrasyonu/TPAB	4	4.94
Dijital içerik	3	3.70
İnformal öğrenme	3	3.70
Net nesli	3	3.70
Öğrenme yaklaşım/stratejileri	3	3.70
Dijital hikaye anlatımı	2	2.47
Geribildirim	2	2.47
Öz yeterlilik algısı	2	2.47
Öğrenme toplulukları	2	2.47
Diğer	19	24.69
Toplam	81	100

Tablo 1' de görüldüğü gibi, incelenen çalışmalarda en fazla odaklanılan teori, model ve kavramların; sosyal yapılandırıcılık/ yapılandırıcılık (f=9), sosyal web (f=9) ve teknolojinin benimsenmesi (f=7) olduğu görülmektedir. Sosyal yapılandırıcılık/ yapılandırıcılıkla ilgili özellikle; yansıtma, aktif öğrenme ve işbirlikli öğrenme kavramlarının sıklıkla vurgulandığı belirlenmiştir. Teknolojinin benimsenmesi ile ilgili çalışmalarda Birleştirilmiş Teknoloji Kabul ve Kullanım Modeli, İtme Çekme Bağlama Çerçevesi (Push pull Mooring Framework), Rogers'ın Yeniliğin Yayılması Teorisi, Teknoloji Kabul Modeli, Sosyal Medya Kabul Modelinin kullanıldığı görülmüştür.

Bu kavramları ise 5 çalışmada odaklanılan dijital okur yazarlık ile 4'er çalışmada ele alınan katılımcı kültür, okuma yazma pratikleri, teknoloji entegrasyonu ve teknoloji temelli öğrenme kavramlarının izlediği belirlenmiştir. Okuma yazma pratikleri ile ilgili özellikle çoklu dil uygulamaları (multilingual practices) ve çoklu dil entegrasyonu (translanguaging) kavramları dikkat çekmektedir. Çoklu dil entegrasyonu (translanguaging), çok dilli kullanıcıların karmaşık sosyal ve bilişsel etkinlikleri gerçekleştirirken bir şeyleri anlamak ve harekete geçmek için farklı dillerden gelen kaynakları kullandığı dinamik bir süreç (Garcia & Li Wei, 2014) olarak tanımlanmaktadır. Katılımcı kültür kavramının ise kullanıcı üretimi içerikler ve sivil katılım bağlamında ele alındığı çalışmalar bulunmaktadır. Dijital içerik teması çerçevesinde eğitsel video, öğrenme nesnesi ve ontoloji gibi kavramlar ele alınmıştır. Geribildirim kavramının ise bir çalışmada duyuşsal geribildirim, birinde ise ekran geribildirimi doğrultusunda ele alındığı görülmüştür.

Birer çalışmada ele alınan kavramların ise, ekran değerlendirme, siber zorbalık, mobil öğrenme, Dwey'in iletişimler arası anlayış modeli, açık ders malzemeleri, Dewey' in faydacılık felsefesi, bilişsel stil, etnometodoloji, Kohlberg'in ahlak teorisi ve Loevinger'in ego gelişim evreleri, eleştirel düşünme becerisi, sosyal bağlılık, eleştirel ırk teorisi, kültürel ve dilbilimsel çeşitlilik, öğrenci özerkliği, öngörülemeyen öğrenme (emergent learning), kültür

aktarımı/materyal kültürü, e-liderlik, halk pedagojisi (public pedagogy) ve tıp eğitiminde temel yeterlilikler olduğu belirlenmiştir.

Temel Alınan Araştırma Paradigmaları

Tablo 2’de görüleceği üzere, incelenen çalışmalardan 23’ü nitel, 14’ü nicel ve 11’i karma araştırma paradigmasında gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma paradigmasının nicel ve karma paradigmadan daha fazla kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 2. Araştırma Paradigmaları

Paradigma	f	%
Nitel	23	47.92
Nicel	14	29.17
Karma	11	22.92
Toplam	48	100

Araştırma Desenleri

Çalışmaların desenleri incelendiğinde, en çok durum çalışması (f=15), ardından içerik analizi (f=9) ve deneysel (f=9) çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Eylem araştırması ve tasarım ve geliştirme araştırmasının ise sadece birer çalışmada kullanıldığı belirlenmiştir. Korelasyonel çalışmaların (f=5) ise; regresyon analizi, yol analizi, yapısal eşitlik modelleme gibi çıkarımcı istatistik yöntemlerinin kullanıldığı çalışmalardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 3. Araştırma Deseni

Desen	f	%
Durum Çalışması	15	29.41
İçerik Analizi	9	17.65
Deneysel	9	17.65
Tarama	5	9.80
Korelasyonel	5	9.80
Etnografik	2	3.92
Nedensel Karşılaştırma	2	3.92
Olgubilim	2	3.92
Eylem araştırması	1	1.96
Tasarım ve Geliştirme Araştırması	1	1.96
Toplam	51	100

Ana Odağı

Çalışmaların ana odağına ilişkin bilgiler Tablo 4'te verilmektedir. Çalışmaların yaklaşık yarısının (f=25, %46.267), katılımcıların çoklu ortam paylaşım sistemlerini araştırma sürecinde kullanması ve bu sürecin analizi ya da etkilerinin incelenmesi şeklinde gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu çalışmaları ise, multimedya paylaşım sistemlerinde yer alan videolar, blog içerikleri, videolara yapılan yorumlar, forum gönderileri, makaleler gibi içeriklerin, araştırmacılar tarafından analizinin gerçekleştirildiği araştırmalar izlemektedir.

Tablo 4. Çalışmaların Ana Odağı

Odak	f	%
Katılımcıların çoklu ortam paylaşım sistemlerini araştırma sürecinde kullanması ve bu sürecin analizi ya da etkilerinin incelenmesi. Çalışmalardaki kullanım farklı şekillerde gerçekleşmektedir:	25	46.30
<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenenlerin içerik oluşturarak bir platform üzerinden paylaşması ve diğer katılımcılar tarafından bu içeriklerin beğenilmesi, yorumlanması, tartışılması ya da başka platformlarda paylaşılması • Araştırmacılar/öğretmenler/veliler tarafından hazırlanan ya da seçilen içeriklerin, multimedya paylaşım sistemleri aracılığıyla paylaşılması • Öğrenenlerin hazır multimedya paylaşım sistemlerinde yer alan içerikleri araştırması • Araştırmacılar tarafından paylaşım platformu/ yaratıcı BİT kullanımına yönelik eğitim verilmesi • Diğer 	11 7 2 2 3	
Multimedya paylaşım sistemlerinde yer alan içeriklerin (videolar, blog içerikleri, videolara yapılan yorumlar, forum gönderileri, makaleler vb.) araştırmacılar tarafından analizi	12	22.22
Platformların katılımcılar tarafından benimsenme durumunun, benimsenmesinde etkili faktörlerin ve öğrenme/öğretme açısından faydasının incelenmesi	7	12.96
Sosyal medya/multimedya paylaşım platformlarının kullanım durumunun, kullanıma yönelik beceri ve tutumların, hangi durumlarda nasıl kullanıldığının ve/veya kullanım durumları ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi	6	11.11
Yeni bir sistem mimarisi/ öğretim tasarımı çatisının ortaya konması ve örnek bir yazılım geliştirilmesi ya da uygulama yapılması ve sürecin etkilerinin incelenmesi	3	5.56
Çoklu ortam paylaşım platformlarına ilişkin öncelikli araştırma konularının uzman görüşleri doğrultusunda belirlenmesi	1	1.85
Toplam	54	100

Veri Toplama Araçları

Tablo 5’de görüldüğü gibi incelenen çalışmalarda veri toplama aracı olarak en fazla anket formu (f=26) kullanılmıştır. Anket formunu, görüşme formu (f=11) ve videolar (f=10) takip etmiştir. Veri toplama aracı olarak kullanılan videoların 6’sı araştırmanın katılımcıları tarafından geliştirilirken; 4’ü Youtube’da var olan videolardan oluşmaktadır. Ölçek olarak ise kişilerarası iletişim becerileri ölçeği ve sosyal bağlılık ölçeği kullanılmıştır. Sadece birer çalışmada kullanılan diğer veri toplama araçları (katılımcıların akranlarının videolarına yaptıkları değerlendirmeler, açık uçlu dönüt formu, kullanıcılar tarafından bloglara girilen gönderiler, flickr ortamında paylaşılan fotoğraflar, dersten geçme notu, gözlemlerin kaydedildiği video kaydı, alan notu ve workshoplar sırasında üretilen animasyon, video, poster gibi tüm ürünler) ise tablonun son satırında aktarılmıştır.

Tablo 5. Çalışmalardaki Veri Toplama Araçlarının Dağılımı

Veri Toplama Araçları	f	%
Anket Formu	26	33.33
Görüşme formu	11	14.10
Videolar	10	12.82
Katılımcıların videolara yaptıkları yorumlar	4	5.13
Beceri Testleri (Sözel beceri gibi)	4	5.13
Gözlem formu	4	5.13
Kullanıcı kayıtları	3	3.85
Ölçekler	2	2.56
Yansıtma raporları	2	2.56
Akademik başarı testi	2	2.56
Kullanıcıların akranlarının blogdaki gönderilerine yaptıkları yorumlar	2	2.56
Diğer	7	1.28
Toplam	78	100

Örneklem Özellikleri ve Büyüklüğü

Çalışmaların örnekleme kişilerden ya da nesnelere oluşmasına göre iki farklı kapsamda ele alınmıştır. Öncelikle nesnelere (videolar ya da videolara yapılan yorumlardan) oluşan örnekleme ilişkin büyüklük ve özellikler sırasıyla Tablo 6 ve 7 ‘de verilmiştir. Ardından örnekleme kişilerden oluşan araştırmalar için örneklem büyüklük ve sayıları Tablo 8 ve 9’da aktarılmıştır.

Tablo 6’ da görüldüğü üzere, 6 çalışmada videolar, 2 çalışmada videolara yapılan yorumlar, 1 çalışmada ise hem video hem de videolara yapılan yorumlar örneklem olarak kullanılmıştır. Videoların kullanıldığı çalışmaların yarısında 50 ve altında video kullanılırken, yorumların kullanıldığı çalışmadaki örneklem büyüklüğü beklendiği üzere çok daha fazladır (1500 ve üzeri).

Tablo 6. Örneklem Büyüklükleri (Nesneler)

Örneklem		f	%
Youtube videoları	1 - 10	2	20
	11-50	1	10
	101 - 200	1	10
	201 - 300	2	20
Videolara yapılan yorumlar	1500- 2000	1	10
	2500- 3000	1	10
Youtube videoları ve yorumlar	Belirtilmemiş	1	10
Sorgulama sonuçları	Belirtilmemiş	1	10
Toplam		10	100

Tablo 7. Örneklem zellikleri (Nesneler)

Örneklem zellikleri	f	%
Beden eğitimi ile ilgili videolar	2	20
Diğer	8	80
Toplam	10	100

Örneklem zellikleri incelendiğinde 2 çalışmada beden eğitimine yönelik videoların kullanıldığı, diğer çalışmaların her birinde ise farklı konulara odaklanan videoların/yorumların kullanıldığı görülmektedir. Diğer çalışmalarda kullanılan videolar, öğretmenlerin yaşadıkları zorbalıklarla, ahlaki ikilemlerle, sinir sistemi ve sa bakımı ile ilgilidir. Diğer çalışmalardaki yorumlar ise videolara kültür ve dil ile ilgili yapılan yorumlar ve müzik ile ilişkili bloglardaki gönderiler ve video yorumlarından oluşmaktadır. Hem video hem yorum kullanılan çalışmada ise ortaokul öğrencilerine yönelik kimya ile ilişkili videolar ve bu videolara yapılan yorumlar kullanılmıştır. Bir çalışmada ise açık erişimli ders malzemeleri ile ilişkili sorgulama sonuçları kullanılmıştır.

Tablo 8. Örneklem Büyüklükleri (Kişiler)

Örneklem Sayısı	f	%
1-10	2	5.41
11-30	8	21.62
31-100	14	37.84
101-300	4	10.81
301-1000	4	10.81
1000'den fazla	2	5.41
Tanımlanmamış	3	8.11
Toplam	37	100.00

Tablo 8' de görüldüğü üzere, örnekleme kişilerin oluşturduğu çalışmalarda, örneklem büyüklüğü en çok 31-100 aralığında bulunmaktadır. Bu sayı aralığını sırasıyla 11-30, 101-300 ve 301-1000 aralığındaki örneklem büyüklükleri izlemektedir.

Tablo 9. Örneklem Özellikleri (Kişiler)

Hedef Kitle Özellikleri	f	%
Üniversite öğrencileri	17	41.46
İlköğretim öğrencileri	3	7.32
Lise öğrencileri	3	7.32
Yetişkinler	3	7.32
Lisansüstü öğrenciler	3	7.32
Akademisyenler	3	7.32
Öğretmenler	2	4.88
Okul öncesi öğrenciler	2	4.88
Diğer	5	12.20
Toplam	41	100.00

Tablo 9'da görüldüğü üzere, incelenen çalışmalarda ağırlıklı olarak üniversite öğrencileri (f=17) örnekleme oluşturmuştur. İlköğretim, lise, lisansüstü öğrencileri ile yetişkinler ve akademisyenler ise 3'er çalışmada örneklem olarak yer almıştır. Ortaokul öğrencileri, okul yöneticileri, Down sendromlu çocuklar, 14-23 yaş arası mülteci kökenli katılımcılar ve birden çok dil bilen Flickr üyeleri ise sadece birer çalışmada yer almıştır.

Uygulama Süresi

Çalışma kapsamında uygulama gerçekleştirilen araştırmalarla ilgili olarak, uygulama süresi bilgileri Tablo 10'da aktarılmaktadır. Uygulama süresi incelenen çalışmaların 9'unda bir dönemde, 5'inde ise tek oturumda gerçekleştirilmiştir. Bunları, uygulama süreleri 2 haftaya kadar, 3-5 hafta, ve 6-8 hafta olan çalışmalar (f=3) takip etmektedir.

Tablo 10. Çalışmaların Uygulama Süresi

Uygulama süresi	f	%
Bir dönem	9	33.33
Tek oturumda	5	18.16
2 haftaya kadar	3	11.11
3-5 hafta	3	11.11
6-8 hafta	3	11.11
Bir yıl	2	7.41
Tanımlanmamış	2	7.41
Toplam	27	100

Alanları

Tablo 11' de görüldüğü gibi incelenen çalışmalardan 12'si Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT) alanında gerçekleştirilmiştir. BİT alanında gerçekleştirilen çalışmaların, teknolojinin öğretim amaçlı kullanımı ve teknolojinin benimsenmesi gibi BİT entegrasyonuna yönelik çalışmalardan ve dijital okuryazarlıkla ilgili çalışmalardan meydana geldiği belirlenmiştir. BİT alanını, dil eğitimi (f=8), müzik eğitimi (f=3) ve kimya eğitimi (f=3) alanları izlemektedir. Birer çalışma ise, siber zorbalık, işletme yönetimi ve yönetim derecesi, pedagoji, informal eğitim, biyoloji, sosyoloji (ırkçılık, islamafobi), okul öncesi, ahlak gelişimi, yenilenebilir enerji, coğrafya eğitimi, antropoloji eğitimi, eleştirel medya okuryazarlığı, pedagojik formasyon, ve biyoloji/gen teknolojisi alanlarında gerçekleştirilmiştir.

Tablo 11. Araştırmaların Alanları

Alan	f	%
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	12	25
Dil Eğitimi	8	16.67
Müzik Eğitimi	3	6.25
Kimya Eğitimi	3	6.25
Beden Eğitimi	2	4.17
Tıp	2	4.17
Sanat eğitimi/programı	2	4.17
Sağlık eğitimi (diyabet/psikiyatri hemşireliği)	2	4.17
Diğer	14	25.00
Toplam	48	100

Ortamlar

Çoklu ortam paylaşımıyla ilişkili çalışmalarda çeşitli yazılım ve donanımlar kullanılmış ya da araştırılmıştır. İncelenen araştırmalardaki ortamlar; hazır platformlar, araştırmacılar tarafından geliştirilen platformlar ve fiziksel araçlar olmak üzere üç tabloda aktarılmaktadır.

Tablo 12.a. Çalışmalarda Araştırılan Hazır Platformlar

Hazır Platformlar	f	%
YouTube	42	56.76
Facebook	5	6.76
Flickr	3	4.05
Blog	2	2.70
Moodle	2	2.70
Twitter	2	2.70
Skype	2	2.70
Wiki	2	2.70
Google Dokümanlar	2	2.70
Google Reader	2	2.70
Google Maps	2	2.70
Diğer	8	10.81
Toplam	74	100

Tablo 12.b. Çalışmalarda Kullanılan Araştırmacılar Tarafından Geliştirilen Ortamlar

Araştırmacılar tarafından geliştirilen ortamlar	f	%
Ilias	1	25
Book2U	1	25
Video linkini ve öğrenenlerin videolarla ilgili geribildirimlerini görmelerini sağlayan sistem	1	25
Edooware	1	25
Toplam	4	100

İncelenen çalışmalarda en çok araştırılan hazır platformun YouTube (f=42) olduğu görülmüştür. YouTube platformunu Facebook (f=5) ve Flickr (f=3) izlemiştir. Daha sonra Bloglar, Moodle, Twitter, Skype, wikiler, Google Dökümanlar, Google Reader ve Google Maps (f=2) kullanılmıştır. Scopus, Scribd, QuizStar, VoiceThread, E-mail, Book2U, Weblog ve Ilias platformları ise sadece birer çalışmada kullanılmıştır. Ancak, bu içerik analiz çalışmasında, makaleler veritabanında aranırken, “Youtube” ve “Flickr” anahtar kelimelerinin kullanılmasının bu çalışmanın bir sınırlılığı olduğu unutulmamalıdır. Diğer bir ifadeyle, kullanılan bu anahtar kelimeler kullanılan ortamlarla ilgili YouTube ve Flickr bulgularının elde edilmesinde yönlendirici olmuştur. Bu sınırlılığa rağmen 3 çalışmada Flickr ve 42 çalışmada ise Youtube platformuna dair bilgiler elde edilmesi, Youtube platformuna ilişkin çok sayıda çalışma yapıldığını ortaya koymaktadır.

Bazı çalışmalarda ise araştırmacılar tarafından bir platform geliştirilerek kullanılmıştır. Torres-Ramírez, García-Domingo, Aguilera & Casa (2014) ve Balakrishnan (2014), çalışmalarında yeni bir sistem geliştirilerek uygulama yapmışlardır.

Bazı çalışmalarda, yazılımların yanı sıra derste kullanılan fiziksel ortamlardan da bahsedilmiştir. Bilgisayar (f=10) ve cep telefonu (f=5) en çok kullanılan ortamlar olarak belirmektedir. Bununla birlikte MP3 çalar, sadece müzik dersinde öğrencilerin sergiledikleri müzikal performanslarını kaydetmeleri ve ardından Youtube üzerinden paylaşmaları istenen Stowell & Dixon (2013) tarafından geliştirilen çalışmada kullanılmıştır.

Tablo 12.c. Çalışmalarda Kullanılan Fiziksel Araçlar

Kullanılan Ortamlar	f	%
Bilgisayar	10	38.46
Cep telefonu	5	19.23
Projektör	3	11.54
Akıllı telefon	3	11.54
Tablet	2	7.69
Video Kamera	2	7.69
MP3 çalar	1	3.85
Toplam	26	100

Çalışmaların Yayınlandıkları Dergiler

İncelenen 48 çalışmanın yayınlandığı dergilere ilişkin bilgiler Tablo 13'te verilmektedir. Görüldüğü gibi çalışmalar en çok Computers & Education (f=10) dergisinde yayınlanmış, bu

dergiyi sırasıyla Learning, Media and Technology (f=4), British Journal of Educational Technology (f=3) ve Innovations in Education and Teaching International (f=3) dergileri takip etmiştir. İçerik analizinde yer alan çalışmaların 22'sinin her biri ise farklı dergilerde (Research Papers in Education, The Royal Society of Chemistry, Sport, Education and Society, Computer Assisted Language Learning, BMC Medical Education, Chemistry Education Research and Practice, Journal of Geography in Higher Education, Language and Education, Australasian Journal of Early Childhood, Australasian Journal of Educational Technology, The International Review of Research in Open and Distance Learning, Physical Education and Sport Pedagogy, B. J. Music Ed., BMC Medical Education, Health Education Journal, Fostering Learner Autonomy in English for Science, The Turkish Online Journal of Educational Technology, Interactive Learning Environments, The International Review of Research in Open and Distributed Learning, Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education, Educational Management Administration & Leadership, Language Learning and Technology) yayınlanmıştır.

Tablo 13. Çalışmaların Yayınlandıkları Dergiler

Dergi Adı	f	%
Computers & Education	10	20.83
Learning, Media and Technology	4	8.33
British Journal of Educational Technology	3	6.25
Innovations in Education and Teaching International	3	6.25
Music Education Research	2	4.17
Asia-Pacific Education Research	2	4.17
Race Ethnicity and Education	2	4.17
Diğer	22	45.83
Toplam	48	100

Nitel/Karma Çalışmalarda Ele Alınan Fenomenler

Mays ve Pope (1995), nitel araştırmaların amacını, toplumsal bir fenomeni doğal ortamında anlamaya yardımcı olacak kavramların ortaya konması olarak tanımlamaktadır. Nitel çalışmaların odağında incelenecek fenomenler yer alır. İncelenen nitel/karma çalışmalarda ele alınan fenomenler aşağıda listelenmektedir.

- Öğretmenlerin karşılaştıkları siber zorbalık
- Sosyal medyanın pedagojik katkıları ve sosyal medyanın derse entegrasyonunda kullanılan stratejiler
- Yetişkin Vlogger'ların youtube'u informal bir eğitim aracı olarak kullanma durumları
- Bilimsel belgesellerin ve dokümanların, öğrencilerin dil öğrenimi açısından potansiyelleri
- Ahlaki ve psikososyal gelişim açısından, multimedya paylaşım platformlarının kullanımı
- Formal ve informal müzik uygulamaları arasındaki boşluğu kapatmak amacıyla yeni teknolojilerin müzik sınıflarındaki kullanımı

- Youtube'un öğretmen adayları tarafından öğretimde hangi amaçlarla, ne kapsamda kullanıldığı; öğretim amaçlı kullanımının kolaylık ve zorlukları
- Çevrimiçi öğrenme ortamındaki geribildirimler hakkındaki öğrenenlerin düşünceleri
- Paylaşım platformlarının, cinsiyet stereotipi ile çelişen müzik aletlerini çalmayı tercih eden ergenlerin tutumlarını yansıtırma durumu ve müzisyen kimliklerinin oluşumuna etkisi
- Kimya ile ilgili videolardaki mesajlar (kimyanın günlük hayattaki rolü, yapısı, bilimsel keşif ve yeniliklerle ilişkisi, vb.)
- Youtube'da paylaşılan videoların bireysel olarak nasıl kullanıldığı, nasıl değerlendirildiği, ders dışında öğrenmeyi nasıl desteklediği
- Müzik eğitimi bağlamında, katılımcı kültür, öğrenme toplulukları ve youtube kullanımı
- Beden eğitimiyle ilgili videolar hazırlanırken kullanılan epistemolojiler
- Öğretmen ve öğrenenlerin beden eğitimi etkinliklerine katılım biçimleri
- Fotoğrafların coğrafi etiketlenmesinin coğrafya dersinde eğitsel faydaları ve sınırlılıkları
- Video paylaşım sitelerine yönelik öncelikli araştırma konuları
- Youtube' da paylaşılan sinir sistemi videolarının, tıp eğitimi öğrencileri için öğrenme kaynağı olarak etkililiği/faydası
- Gazze'deki şiddeti tartışan bir sınıf blogu aracılığıyla, öğrencilerin eleştirel olarak birbirleriyle ve çevrimiçi medyayla etkileşim biçimi
- Medyadaki içerikler üzerinden islamofobi kavramının incelenmesi ve öğrenenlerin bu konudaki görüşleri ve farkındalıkları
- Öğrenenlerin kendi disiplinlerine özgü bir konuda araştırma yaparak video oluşturmaları, Youtube'da kanallarında sunmaları ve birbirlerinin videolarını yorumlamaları sürecinin, öğrencilerin özerkliğini teşvik etme biçimi
- Etkileşimli sanat eserlerinin ortaya çıkmasında sanatçı ve izleyici arasındaki etkileşimi ve stratejileri ortaya koyan bir çatı geliştirilmesi ve bu çatının medya sanatı dersinde öyküleyici fotoğrafların oluşturulması yoluyla uygulanması
- Dört yaşında bir çocuğun okulda ve evde çevrimiçi pratiklerinin derinlemesine incelenmesi ve bu pratiklerin dijital çağdaki materyal kültürü ve kültür aktarımı ile ilişkisi
- Psikiyatri hemşireliği bölümünde okuyan öğrenenlere çevrimiçi öğrenme ortamında sağlanan ekran değerlendirmesinin kategorilerinin, boyutlarının doğruluğu ve iletişim becerisine etkisi
- Göçmen ve mülteci kökenli gençlerin sanat programı kapsamında dijital araç (Facebook, YouTube, iPhoto, vb.) kullanımlarının ve yaratıcı deneyimlerinin, farklılıkları gidermede katkısı
- Okul yöneticilerinin öğretmenlerin teknoloji kullanımı, teknoloji becerileri ve tutumlarına yönelik algısı
- Videolarla Çince ve İngilizce yorumlar yoluyla etkileşimin katılımcıları informal dil ve kültürlerarası öğrenmeye yönlendirme biçimi
- Okul öncesi öğretimde, bir video ile ilgili anlam oluşturma ve ortak anlayış üretme süreci ve bu süreçteki öğretmen/öğrenci etkileşimi

Çalışmalardaki Bağımlı Değişkenler

İncelenen deneysel çalışmalardaki, müdahale sonucunda değişimi incelenen bağımlı değişkenlerle ilgili bilgiler Tablo 14'te aktarılmaktadır. Tablo 14' te görüldüğü üzere, çalışmalarda temel alınan bağımlı değişkenler ağırlıklı olarak tutum/algı/inançlarla ilgili

değişkenlerden (f=25) oluşmaktadır. Bu değişkenleri sırasıyla, performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkenler (f=7) ve kullanımla ilgili değişkenler (f=2) takip etmektedir.

Tablo 14. Çalışmalardaki Bağımlı Değişkenler

Değişkenler	f	%
Tutum/algı/ inançlarla ilgili değişkenler	25	73.53
Davranışsal niyet	3	
Subjektif öğrenme algısı	2	
Memnuniyet	2	
Diğer	18	
Performans/Bilgi/Beceriyle ilgili değişkenler	7	20.59
Akademik Başarı/ Öğrenme Performansı	2	
Diğer	5	
Kullanımla ilgili değişkenler	2	5.88
Toplam	34	100

Tutum/algı/inançlarla ilgili en fazla kullanılan değişkenin davranışsal niyet ve ardından subjektif öğrenme algısı ve memnuniyet olduğu görülmüştür. Sadece birer çalışmada kullanılan diğer değişkenler ise şunlardır; öğretmenlerin video düzenleme becerilerine yönelik öz yeterlilik algısı, öğretmenlerin internet kullanım becerilerine yönelik öz yeterlilik algısı, disiplinler arası becerilere yönelik algı, akademik yetkinliklerle ilgili özgüven, araştırma ve denetime yönelik tutum, akran değerlendirme etkinliğine yönelik tutum, öğrenmeden keyif alma, algılanan kullanım kolaylığı, algılanan fonksiyonellik, algılanan sosyal etki, algılanan erişilirlik, youtube'un ideal kullanımı, algılanan öğrenme ve öğretme faydalılığı, algılanan kullanışlılık, multimedya araçlarının öğretim amaçlı kullanımın benimsenmesi, katılımcıların teknoloji benimseme düzeyleri, tasarruf edilen zamana yönelik algı ve mobil araçların öğrenme amacıyla farklı etkinliklerde kullanımına yönelik algı.

Akademik başarı/öğrenme performansı çalışmalarda en çok kullanılan performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkendir. Dersten geçme notu, video arama performansı, öğretmenlerin video düzenleme becerileri, iletişim becerileri ve öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisinden oluşan diğer değişkenlerin ise birer çalışmada kullanıldığı görülmüştür.

Kullanımla ilgili iki değişkenden biri gerçek sistem kullanımından elde edilen, video arama davranışlarıdır (kullanılan anahtar kelime sayısı, toplam izlenen video sayısı gibi). İkinci değişken ise, kullanıcıların kendi beyanlarından elde edilen mobil araçların öğrenme amacıyla farklı etkinliklerde kullanım miktarlarıdır (içeriğe erişim, diğer kullanıcılarla etkileşim gibi).

Nicel/Karma Çalışmalardaki Bağımsız/Yordayıcı/Aracı/Düzenleyici/Kontrol/Gruplama Değişkenleri

Çalışmalarda kullanılan bağımsız/yordayıcı/aracı/düzenleyici/kontrol ve gruplama değişkenlerine ilişkin bilgiler Tablo 15’de aktarılmıştır. Bağımlı değişkenlerde olduğu gibi, ağırlıklı olarak tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenlerin (f=21) kullanıldığı görülmektedir. Bu değişkenleri sırasıyla, demografik değişkenler (f=16), kullanımla ilgili değişkenler (f=6), performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkenler (f=2), ortam değişkenleri (f=2) ve kişilik değişkenleri (f=1) takip etmektedir.

Tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenler arasında en çok kullanılan algılanan kullanım kolaylığı olmuş, bunu sırasıyla algılanan uygunluk, algılanan kullanılabilirlik ve algılanan sosyal etki izlemiştir. Sadece birer çalışmada kullanılan diğer değişkenler ise kolaylaştırıcı koşullar, algılanan akademik nedenler, doyum, algılanan sosyal etkileşim, youtube öz yeterliliği, içerik zenginliği, teknoloji-görev uyumu, güncel-geçerli bilgi, öğretmenlerin genel pedagojik inançları, e-öğrenme tutumu, algılanan engeller ve canlılıktan oluşmaktadır. “Gerçeğe yakın bir duygusal deneyim için önemli olduğu düşünülen canlılık (vividness), bir web sitesinde renkler, imgeler, sesler ve animasyonların estetik bir biçimde kullanımı anlamına gelmektedir” (alıntılan Coyle ve Thorson,2001; Williamson vd. 2010)” (Aktaran Vatansever ve Yılmaz, 2014).

Demografik değişkenler arasında ise en çok kullanılan değişken cinsiyet, ardından yaş ve eğitim düzeyidir. Sadece birer çalışmada kullanılan diğer değişkenlerin ise kültür (Japon/ ABD), akademik disiplin, akademik unvan, çalışma süresi, dil (ingilizce, portekizce, ispanyolca), yıl (2007/2008/2009/2010/2011) ve rol (öğretmen/öğrenen) olduğu görülmüştür.

Kullanımla ilgili 6 değişkenin her biri, kullanıcıların kendi beyanlarından elde edilmiştir. Bu değişkenler, YouTube kullanım süresi (uzun süredir kullananlar/ kısa süredir kullananlar), Facebook Kullanım süresi (uzun süredir kullananlar/ kısa süredir kullananlar), Youtube’u kullanma şekli (aktif/pasif), Facebook’u kullanma şekli (aktif/pasif), Youtube deneyimi (1- çok düşük, 5-çok yüksek) ve YouTube’un işlevlerine yönelik öğretmen adaylarının zihinsel modellerinden oluşmaktadır.

Performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkenlerden ilkinin öğretmenlerin pedagojik bilgisi, diğerinin ise kullanıcıların kendi beyanlarından elde edilen bilişüstü strateji kullanımı olduğu görülmüştür.

Ortam değişkenlerinden ilki video oluşturma ve YouTube’da paylaşmadır. Bu değişkenin iki alt düzeyi vardır; bu etkinliğe katılma/katılmama. İkinci ortam değişken ise kullanılan cihazdır (mobil cihaz/mobil bilgisayar).

Kişilik ile ilgili sadece bir çalışmada, bilişsel stil (sözel/görsel) değişkeninden faydalanılmıştır.

Tablo 15. Çalışmalardaki Bağımsız/Yordayıcı/Aracı/Düzenleyici/Kontrol/Gruplama Değişkenleri

Değişkenler	f	%
Tutum/algı/ inançlarla ilgili değişkenler	21	43.75
Algılanan kullanım kolaylığı / Çaba beklentisi	3	
Algılanan uygunluk	2	
Algılanan kullanılabilirlik/Performans beklentisi	2	
Algılanan sosyal etki	2	
Diğer	12	
Demografik değişkenler	16	33.33
Cinsiyet	4	
Yaş	3	
Eğitim Düzeyi	2	
Diğer	7	
Kullanımla ilgili değişkenler	6	12.50
Performans/Bilgi/Beceriyle ilgili değişkenler	2	4.17
Ortam değişkenleri	2	4.17
Kişilik ile ilgili değişkenler	1	2.08
Toplam	48	100

Diğer değişkenler

Çalışmalarda incelenen diğer nicel değişkenlerle ilgili bilgiler Tablo 16'da sunulmaktadır. Bu değişkenler arasında kullanımla ilgili değişkenlerin ağırlıklı olduğu (f=11) görülmektedir. Kullanımla ilgili değişkenleri sırasıyla, tutum/algı/ inançlarla ilgili değişkenler (f=9), performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkenler (f=4), kişilik değişkenleri (f=1) ve içeriklerle ilgili değişkenler (f=1) takip etmektedir.

Kullanımla ilgili değişkenler arasında en fazla kullanılan değişkenin kullanma sıklığı, ikinci sıradaki değişkenin ise öğretim amaçlı kullanma sıklığı olduğu görülmektedir. Farklı Web 2.0 araçlarının kullanım nedeni (eğitim, sosyal, eğlence), sosyal medyanın öğretim sürecinde kullanım şekli (içerik görüntüleme, yorumlama, oluşturma), öğretim yönetim sistemi araç/işlevlerinin şu anki ve gelecekte planlanan kullanım durumu, öğrenme sürecinde iletişim amaçlı teknolojilerin şu anki ve gelecekte planlanan kullanım durumu ve sosyal medya araçlarının öğretim sürecinde kullanmanın önündeki engeller değişkenlerinin ise, birer çalışmada kullanıldığı belirlenmiştir. Bu değişkenlerin tamamının subjektif kullanıcı beyanlarına dayandığı belirlenmiştir.

Tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenler; dil becerilerinde algılanan kazanç, web 2.0 teknolojilerine yönelik genel tutum, youtube videoları oluşturarak öğrenmeye yönelik genel tutum, akran geribildiriminin algılanan faydaları, web 2.0 araçların kullanımından duyulan doyum, algılanan zorluk düzeyi, algılanan kullanılabilirlik, web 2.0 araçlarının akademik amaçlarla kullanımına yönelik öz yeterlilik algısı ve web 2.0 araçlarını kullanmayı tercih etme derecesinden oluşmaktadır.

Performans/bilgi/beceriyle ilgili çalışan bellek, sözel yetenek, yazım ve matematik becerileri değişkenleri kullanılmıştır. Kişilik ile ilgili sosyal bağlılık değişkeni ve içeriklerle ilgili olarak ise 4 farklı platformdaki (Web of Science, Scopus, Scribd, Youtube) açık erişimli kaynaklara yönelik içerik sayısı, değişken olarak kullanılmıştır.

Tablo 16. Çalışmalarda İncelenen Diğer Nicel Değişkenler

Değişkenler	f	%
Kullanımla ilgili değişkenler	11	42.31
Tutum/algı/ inançlarla ilgili değişkenler	9	34.62
Performans/Bilgi/Beceriyle ilgili değişkenler	4	15.38
Kişilik ile ilgili değişkenler	1	3.85
İçeriklerle ilgili değişkenler	1	3.85
Toplam	26	100

Sonuçlar ve Tartışma

Bu çalışmanın amacı, eğitim alanında çoklu ortam paylaşımıyla ilgili araştırmalardaki mevcut eğilimleri ortaya koyarak, uygulayıcılara fikir vermek ve literatürdeki boşlukları ortaya çıkartarak gelecekteki çalışmalara yol göstermektir. Bu amaçla 2011-2016 yılları arasında “SCI-Expanded” ve “SSCI” indekslerinde taranan 48 çalışmanın içerik analizi gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda, 2011-2016 yılları arasında 11 yayın ile en fazla yayının 2013 yılında, 4 yayın ile en az yayının ise 2011 yılında gerçekleştirildiği görülmüştür. Horizon 2012 raporuna göre 2013 yılında eğitim ile ilgili öne çıkan konu başlıkları mobil uygulamalar ve tabletlerdir. Rapora göre, tablet bilgisayarlar, kullanıcıların kolayca ekrandaki görselleri ve videoları gözden geçirmelerine ve bu dijital içerikleri öğrenenlerin birbirleriyle paylaşmalarına olanak tanır. Boyut olarak küçük bu cihazların format olarak büyük dijital içeriklere ulaşma imkanı sunması nedeniyle etkili öğrenme deneyimleri oluşturmak için kullanılabilirliği düşürülmektedir (Johnson vd., 2012). Dijital içeriklerin ulaşılma fırsatı sağlayan tabletlerin ve mobil uygulamaların öne çıkması, dijital içeriklerin paylaşıldığı çoklu ortam platformlarına yönelik eğitim çalışmalarının sayısında artışı beraberinde getirmiş olabilir.

48 araştırma arasında en fazla atıf (f=197) alan çalışma Lee ve Lehto (2013) tarafından gerçekleştirilmiştir. Lee ve Lehto (2013) bu çalışmada, YouTube’u prosedürel öğrenmeler için kullanmaya yönelik davranışsal niyeti etkileyen belirleyici faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır. 467 katılımcıyla Kore Üniversitesi’nde gerçekleştirilen çalışmada Teknoloji Kabul Modeli temel alınmıştır. Kullanıcılardan, Youtube’un kullanım kolaylığı, kullanılabilirliği, görevlere uygunluğu, içerik zenginliği, kullanıcı doyumu ve Youtube kullanma öz yeterliliği faktörlerinden oluşan bir ölçek yoluyla veri toplanmıştır. Toplanan veriler üzerinde, yapısal eşitlik modelleme ile analizler gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları, YouTube platformunu kullanmak için davranışsal niyetin, kullanıcı doyumu ve algılanan kullanılabilirlikten etkilendiğini ortaya koymuştur. Ayrıca, görev-teknoloji uygunluğu, içerik zenginliği, canlılık ve Youtube kullanma öz yeterliliğinin algılanan kullanılabilirliği yordadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte kullanım kolaylığının ne davranışsal niyeti ne de kullanılabilirliği yordamadığı görülmüştür. Bu çalışmanın Youtube platformunun prosedürel öğrenmeler için benimsenmesine yönelik sistematik bir model ortaya koyması nedeniyle çok atıf aldığı düşünülmektedir.

Çalışmalarda en fazla temel alınan teori, model ve kavramların; yapılandırmacılık/sosyal yapılandırmacılık, sosyal web ve teknolojinin benimsenmesi olduğu görülmektedir. Çoklu ortam paylaşım platformlarının, kullanıcıların kendi öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için aktif bir şekilde bilgiyi araması ve yapılandırması sürecine katkı sağlaması, kullanıcılara çalışmalarını yansıtma fırsatı vermesi, farklı perspektifleri görme, sosyal etkileşim kurma gibi sosyo-kültürel ortamın oluşturulmasına zemin hazırlaması nedeniyle, yapılandırmacılık/sosyal yapılandırmacılığın en sık kullanılan teorik kavramlardan biri olduğu düşünülmektedir.

Çoklu ortam paylaşım platformlarının, altı temel sosyal web uygulamasından biri olarak değerlendirilmesinden ötürü (Anderson, 2007, s.10), çalışmalarda en çok kullanılan teorik kavramlardan birinin sosyal web olması çok doğaldır. İnsanların veya toplumun bir teknolojiyi nasıl kabul ettiğini açıklamaya odaklanan teknolojinin benimsenmesine yönelik teorilerin ikinci sıklıkta kullanılması da şaşırtıcı değildir. Teknolojinin benimsenmesiyle ilgili çalışmalarda genellikle yeni teknolojinin kabulüne odaklanılır. İncelenen çalışmalardan birinde (Balakrishnan, 2014), belirli bir platformdan yeni platforma geçişteki süreci tanımlamak için, göç literatüründe yaygın olarak kullanılan İtme Çekme Bağlama Çerçevesinin (Push Pull Mooring Framework) kullanılması ise dikkat çekicidir. Bu paradigma, göç sürecinde üç faktörün önemini vurgulamaktadır. İtme (Push) faktörü, insanları orjinal yerden göç etmeye yönlendiren stres gibi olumsuz faktörleri (Bansal vd., 2005), Çekme (Pull) faktörü, insanları yeni bir çevrenin içine çeken cesaret verici faktörleri (Zengyan vd., 2009), Bağlama (Mooring) faktörü ise diğer iki faktör arasındaki bağlantıyı nitelendirmekte ve geçiş sürecini cesaretlendirici veya caydırıcı potansiyele sahip kişisel, sosyal vd. değişkenlerden oluşmaktadır (Nimako ve Winneba, 2012). Balakrishnan, (2014) mevcut platformdan yeni bir platforma geçiş sürecindeki bu üç faktörü içeren bir anket oluşturulmuştur. Her ne kadar, oluşturulan anket daha önceden teknolojinin benimsenmesini temel alan anketlerden büyük farklılık göstermese de, çalışma farklı bir alandaki teoriyi, benimseme çalışmaları ile bütünleştiren Zengyan vd.'nin (2009) çalışmasını temel alması açısından öne çıkmaktadır.

Dört çalışmada odaklanılan katılımcı kültür kavramı ise, bazı çalışmalarda içerik üretim sürecine aktif katılım bağlamında ele alınırken, bazı çalışmalarda sivil katılımın sağlanması bağlamında ele alınmıştır. Örneğin Waldron (2013) çalışmasında, iki farklı online müzik platformunda, müzik öğrenmek ve öğretmek amacıyla, kullanıcı tarafından üretilen içeriklerin farklı şekillerde nasıl kullanıldığına odaklanmaktadır. Somdahl-Sandsa & Belbasb (2012) ise, Gazze'de yaşananlara yönelik paylaşım platformlarında yer alan çevrimiçi medya içeriklerinin ve medya içeriklerine ilişkin akran görüşlerinin, öğrenenler tarafından eleştirel şekilde ele alınma durumunu incelemektedir. Katılımcı kültür, hem ilk çalışmada odaklanılan kullanıcı üretimi içerik, hem de ikinci çalışmada odaklanılan sivil katılım kavramını kapsamaktadır. Bununla birlikte sosyal web, içerik ve uygulamaların bireyler tarafından oluşturulup yayınlanması yerine, tüm kullanıcılar tarafından katılımcı ve işbirlikli şekilde sürekli olarak değiştirildiği bir platformu tanımlamaktadır (Kaplan & Haenlein, 2010). Bu nedenle, kullanıcı üretimi içerik, sosyal web platformlarının web 1.0'dan farklılaşmasında ve kullanıcıların pasif alıcılardan aktif katılımcılara dönüşmesinde çok kritik ve öne çıkan kavramlardan biridir ve katılımcı kültür çalışmaları ile sosyal medya çalışmaları arasında doğrudan bir bağ kurmaktadır.

Çalışmalar paradigmalarına göre incelendiğinde, nitel çalışmaların sayıca üstünlüğü göze çarpmaktadır. Çoklu ortamların son yıllarda yaygınlaşmasının beraberinde eğitimde kullanımına odaklanan çalışmaların öncelikle bu ortamların nasıl kullanıldığı, neden tercih edildiği, ortamlarda ne tür içeriklerin yer aldığına derinlemesine incelendiği çalışmalardan oluşması şaşırtıcı değildir. Ayrıca nitel çalışmalara son yıllardaki artan ilgide (Hoepfl, 1997) bu

bulgunun elde edilmesinde etkili olmuştur. İlerleyen çalışmalarda nicel verilerle desteklenecek çalışmaların sayıca artacağı düşünülmektedir.

Araştırma desenleri incelendiğinde durum çalışmaları, içerik analizi çalışmaları ve deneysel çalışmaların ağırlıklı olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, çalışmaların ana odağı ile birlikte değerlendirildiğinde daha fazla anlam kazanmaktadır. En çok kullanılan iki odağa sahip çalışmalar gerçekleştirilmek için durum çalışmaları, içerik analizi çalışmaları ve deneysel çalışmaların yapılması kaçınılmazdır.

Çalışmaların ana odağına göre; en çok ($f=25$), katılımcıların çoklu ortam paylaşım sistemlerini araştırma sürecinde kullanması ve bu sürecin analizi ya da etkilerinin incelenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarda katılımcıların çoklu ortam paylaşım sistemlerini araştırma sürecinde kullanma durumu farklı şekillerde gerçekleşmektedir. 11 çalışma, öğrenenlerin içerik oluşturarak bir platform üzerinden paylaşması ve diğer katılımcılar tarafından bu içeriklerin beğenilmesi, yorumlanması, tartışılması ya da başka platformlarda paylaşılması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Diğer bir ifadeyle çalışma odağına göre en çok yapılan türdeki çalışmaların %44'ünde öğrenciler kendi içeriğini üretmektedir. Öğrenenlerin sadece içerikleri izlemesinin içeriğin analiz edilmesi, anlamların yorumlanması gibi belirli düzeyde aktif öğrenmeyi gerektirmesine rağmen, öğrenme deneyimleri açısından sınırlı olduğu ifade edilmektedir (Orús vd., 2016). Öğrenenlerin videoları ya da diğer içerikleri kendisinin oluşturması sürecinde yaşanan öğrenme deneyimleri ve bunun sonucunda elde edilebilecek eğitsel faydaların daha kapsamlı olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, kullanıcı üretimli içeriklerin kullanıldığı bu çalışmaların önemli olduğu düşünülmektedir.

Çalışmaların ana odağına göre ikinci sıklıkta yapılan çalışmaların odağı ise multimedya paylaşım sistemlerinde yer alan içeriklerin (videolar, blog içerikleri, videolara yapılan yorumlar, forum gönderileri, makaleler vb.) araştırmacılar tarafından analizinden oluşmaktadır.

Tablo 5'de görüldüğü gibi incelenen çalışmalarda veri toplama aracı olarak en fazla anket formu kullanılmıştır. Anket formunu, görüşme formu, videolar, katılımcıların videolara yaptıkları yorumlar, beceri testleri ve gözlem formu takip etmiştir.

İncelenen araştırmaların örnekleme nesnelere (videolar, yorumlar) ya da kişilerden oluşmaktadır. Videoların kullanıldığı çalışmaların yarısında 50 ve altında video kullanılırken, yorumların kullanıldığı çalışmadaki örneklem büyüklüğü beklendiği üzere çok daha fazladır (1500 ve üzeri). Bu çalışmalarda, video/yorumların farklı konularla ilgili olduğu, sadece 2 çalışmada beden eğitimiye yönelik videoların kullanılması açısından benzerlik bulunduğu görülmektedir. Örnekleme kişilerin oluşturduğu çalışmalarda, örneklem büyüklüğü en çok 31-100 aralığında bulunmaktadır. Bu sayı aralığını sırasıyla 11-30, 101-300 ve 301-1000 aralığındaki örneklem büyüklükleri izlemektedir. Çalışmalardaki katılımcılar ele alındığında ise, üniversite öğrencilerinin araştırmalarda en fazla başvurulan grup olduğu görülmektedir. Bunu ilköğretim, lise, lisansüstü öğrencileri ile yetişkinler ve akademisyenler takip etmiştir. Araştırmacıların genellikle üniversitelerde görev yapması, örnekleme kolay ulaşabilmek açısından üniversite öğrencileriyle çalışma yapmayı kolaylaştırmaktadır ve bu nedenle en fazla çalışmanın bu grupla yapıldığı düşünülmektedir.

İncelenen çalışmaların çoğunda uygulama süresi bir dönemde gerçekleştirilmiş, ikinci sıklıkta ise tek oturumluk çalışmalar yer almıştır. Bu veri toplama süresini, 2 haftaya kadar, 3-5 hafta, 6-8 hafta olan uygulama süreli çalışmalar takip etmiştir. Bir dönem devam eden

çalışmalarda, öğrenenlerin içerik oluşturması, düzenli olarak bazı görevleri tamamlaması, diğer kullanıcı içeriklerini incelemesi, kullanıcılar arası iletişim ve etkileşim sürecinin derinlemesine incelenmesi, kullanıcıların eğilimlerinin/öğrenme süreçlerinin takip edilmesi, akademik/iletişim becerilerin değişiminin izlenmesi gibi süreçler gerçekleştirildiği için sürenin fazla olmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Yapılan çalışmaların en çok BİT ve BİT'i takiben dil eğitimi alanında gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Genel olarak BİT'ne odaklanan çalışmaların çok sayıda olması, bu içerik analizinin kapsamının çoklu ortam paylaşımıyla ilgili eğitim araştırmalarından oluştuğu düşünüldüğünde şaşırtıcı değildir.

Dil eğitimi ile ilgili çok sayıda çalışma olması ise dikkat çekicidir. Guariento ve Morley'e göre (2001), gerçek bir iletişim ve dil becerisi kazanabilmek için otantik görev ve deneyimlerin büyük bir önemi vardır. YouTube platformu, insanların gerçekte kullandıkları dili ve otantik deneyimlerini yansıtabilecek multimedya içeriklerini kapsamından ötürü, dil eğitimi için zengin bir öğrenme kütüphanesi olarak değerlendirilebilir (Godwin-Jones, 2007). Mayora (2009), kliplerin özgünlüğü ve otantikliği, videoları izlerken dinleme becerilerinin pratiğe dökülmesi, yorum okur ve yazarken orijinal dil becerilerini kullanma gereksinimi nedeniyle, YouTube'un dil eğitimindeki önemini vurgulamaktadır. Bunlara ek olarak çoklu ortam desteğinin dil eğitiminde, geleneksel öğretimden daha etkili görülmesi (Sun & Yang, 2015) nedeniyle de, bu alanda çok sayıda çalışma yapıldığı düşünülmektedir. Çoklu dil kullanımına odaklanan çeşitli çalışmaların gerçekleştirilmesinin ise bu platformların tüm dünyadaki farklı dil bilen ve/veya birden çok dil bilen kullanıcılara hitap etmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Çalışmaların alanları içinde siber zorbalıkla ilgili tek bir çalışma olmasına rağmen, bu çalışma konuyu ele alış açısından dikkat çekmektedir. Literatürdeki siber zorbalıkla ilgili çalışmaların örneğini genellikle öğrenenler ve ergenler oluşturmaktayken, Kyriacou ve Zuin (2016) tarafından gerçekleştirilen çalışmada öğretmenlerin maruz kaldığı siber zorbalığa vurgu yapılmaktadır. Bu çalışmada, öğretmenin otoritesine meydan okuyan durumlarla ilgili Youtube üzerinden paylaşılan videoların içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Brezilya, Portekiz ve İngiltere'den üç farklı ulusal bağlamdaki videoların incelendiği çalışmada, öğrencilere öğretmen otoritesi sarsmanın neden ilgi çekici geldiği sorusuna cevap aranmıştır. Buna ek olarak, öğretmenlerin karşılaştığı siber zorbalığın doğasının anlaşılması için çaba harcanmıştır.

İncelenen çalışmalarda genellikle hazır platformların, dördünde ise araştırmacılar tarafından geliştirilen ortamların kullanıldığı görülmüştür. Gerek bir platform geliştirme sürecinin büyük çaba, zaman ve beceri gerektirmesi; gerekse hali hazırda var olan platformların araştırmalar kapsamında kullanmak için yeterli imkânları sunması ve zaten yaygın olarak kullanılması nedeniyle hazır platformların daha fazla kullanıldığı düşünülmektedir. Hazır platformlar arasında en çok YouTube platformunun araştırıldığı; Facebook ve Flickr platformlarında onu izlediği görülmüştür. Hem dünyada hem de Türkiye'de Google'un ardından en çok ziyaret edilen ikinci web sitesi (Alexa, 2017) olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu platforma odaklanan çok sayıda çalışma olması şaşırtıcı değildir. YouTube platformu bilindiği üzere, kullanıcıların video klipleri yükleyebilecekleri, görüntüleyebilecekleri ve paylaşabilecekleri popüler bir ortamdır. Duffy (2008) YouTube platformunun, öğrenme toplulukları oluşturulmasına imkan verdiğini ve aynı zamanda öğrenciler için sanal bir kütüphane niteliği taşıdığını dile getirmektedir. İncelenen çalışmalarda Youtube platformu, hazır videoların araştırmacılar tarafından analizi, öğrenenlerin kendi oluşturdukları videoları sisteme aktarması, hazır olan videoların öğrenenler tarafından

izlenmesi ya da araştırılması, akran videolarının değerlendirilmesi, platformdaki kullanıcıların etkileşiminin incelenmesi, uygulamayı kullanma biçimlerine yönelik anketlerle veri toplanması ya da platformun benimsenmesine yönelik faktörlerin benimsenmesi gibi birbirinden oldukça farklılaşan şekillerde ele alınmıştır.

Youtube platformunun gerek psikomotor, gerekse duyuşsal beceri geliştirme sürecindeki etkisinin incelendiği çalışmalar bulunmaktadır. Örneğin Koh (2014), Youtube'da bulunan ahlaki ikilemleri içeren videolar ve bu videolara yapılan kullanıcı yorumlarını analiz ederek, kullanıcıların ahlaki ve psikososyal gelişimine ilişkin kanıtlar elde etmeyi ve YouTube'un ahlaki ve psikososyal gelişme için bir platform olarak kullanılma potansiyelini araştırmıştır. Çalışma sonucunda, yorumlardan kullanıcıların ahlaki akıl yürütme ve psikososyal gelişim düzeylerinin belirlenebileceği ve ahlaki konularla ilgili ikilemler içeren videoların, öğrencilerin ahlaki gelişimlerini teşvik etmek için araç olarak kullanılabileceği tespit edilmiştir. Lee ve Lehto (2013) ise prosedürel görevlerin öğrenilmesi için Youtube'un benimsenmesine yönelik bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Çalışma kapsamında, benimseme sürecine yönelik anketle veri toplanmadan önce katılımcılarla bir oturumluk bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamada katılımcıların YouTube'a girmeleri ve kendilerine verilen "dizüstü bilgisayar hafızasının değiştirilmesi", "yaranın bandajlanması" gibi çeşitli anahtar kelimeleri kullanarak video aramaları ve izlemeleri istenmiştir. Böylece, tüm katılımcılara, prosedürel öğrenmelerle ilgili YouTube kaynakları arasında araştırma yapma ve kaynakları izleme imkânı sağlanmıştır. Çalışma sonuçları, YouTube platformunu prosedürel öğrenmeler için kullanmaya yönelik davranışsal niyetin, kullanıcı doyumunu ve algılanan kullanılabilirlikten etkilendiğini ortaya koymuştur.

Youtube platformunun informal öğrenme ortamı olarak incelendiği çalışmalar da dikkat çekmektedir. Örneğin Alston & Ellis-Hervey (2015), yetişkin Vlogger'ların youtube'u informal bir eğitim aracı olarak kullanma durumlarını inceleyerek, YouTube'un nasıl benzersiz ve informal bir ortam yarattığına odaklanmaktadır. Afroamerikan kadınların doğal saçlarıyla ilgili bakımına yönelik 30 videonun analiz edilmesi sonucunda, yetişkinlerin Youtube'u informal bir eğitim aracı olarak kullanma sürecini yansıtan temalar belirlenmiştir. Araştırmacılar özellikle yetişkin eğitimi ve sürekli eğitim alanındaki araştırmacılar için, formal öğrenmelerin ötesindeki informal öğrenmeler açısından Youtube platformunun önemine dikkat çekmektedir.

İncelenen çalışmalar en çok Computers & Education dergisinde yayınlanmış ve bu dergiyi Learning, Media and Technology dergisi takip etmiştir. Computers & Education dergisinin dijital teknolojilerin pedagojik kullanımına yönelik geniş bir kapsamı olması ve yılda 9 sayı çıkarması nedeniyle, en fazla yayın yapılan dergi olduğu düşünülmektedir.

Nitel/karma çalışmalardaki fenomenler incelendiğinde, en çok, farklı bağlamlarda çoklu ortam paylaşım platformlarının kullanıldığı ve bu kullanım biçiminin eğitsel faydaları ve sınırlılıkları, ders dışında öğrenmeyi nasıl desteklediği, kullanımının kolaylık ve zorlukları, kullanıcılar tarafından kullanımın biçimi gibi açılardan incelendiği görülmüştür. "Videolarla Çince ve İngilizce yorumlar yoluyla etkileşimin, katılımcıları informal dil ve kültürlerarası öğrenmeye yönlendirme biçimi" gibi bazı fenomenler ise hazır platformlardaki içerikleri çeşitli şekillerde ele alması bakımından dikkat çekmektedir.

Temel alınan bağımlı değişkenler ağırlıklı olarak tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenlerden oluşmaktadır. Bu değişkenleri sırasıyla, performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkenler ve kullanımla ilgili değişkenler takip etmektedir. Bağımlı değişkenlerde ele alınan kullanımla ilgili değişkenlerden biri doğrudan sistem kullanımından elde edilen gerçek

verilerden, diğeri ise subjektif kullanıcı görüşlerinden meydana gelmektedir. Ayrıca tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenlerin yaklaşık yarısının davranışsal niyet, algılanan kullanım kolaylığı, algılanan sosyal etki vb. teknolojinin benimsenmesiyle ilişkili değişkenlerden oluşması dikkat çekmektedir. Teknolojinin Benimsenmesine yönelik çok sayıda çalışmanın varlığı, bu değişkenlerin fazla sayıda olmasına açıklık getirmektedir.

Bağımlı değişkenlerde olduğu gibi, Bağımsız/ Yordayıcı/ Aracı/ Düzenleyici/ Kontrol/ Grublama değişkenlerde ağırlıklı olarak tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenlerin kullanıldığı görülmektedir. Bu değişkenleri sırasıyla, demografik değişkenler, kullanımla ilgili değişkenler, performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkenler, ortam değişkenleri ve kişilik değişkenleri takip etmektedir. Kullanımla ilgili değişkenlerin kullanıcıların kendi beyanlarına dayanan subjektif verilerden meydana gelmesi dikkat çekicidir. Tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenlerin çoğunun algılanan kullanım kolaylığı, algılanan uygunluk, algılanan sosyal etki vb. teknolojinin benimsenmesiyle ilişkili değişkenlerden oluştuğu gözden kaçırılmamalıdır.

Çalışmalarda incelenen diğer nicel değişkenler arasında, kullanımla ilgili değişkenlerin ağırlıklı olduğu görülmektedir. Kullanımla ilgili değişkenleri sırasıyla, tutum/algı/ inançlarla ilgili değişkenler, performans/bilgi/beceriyle ilgili değişkenler, kişilik değişkenleri ve içeriklerle ilgili değişkenler takip etmektedir. Kullanımla ilgili değişkenlerin yine, sistemlerin kullanımından elde edilecek gerçek veriler yerine, kullanıcıların kendi beyanlarına dayanan subjektif verilerden meydana geldiği görülmektedir. Bu durumun, bu değişkenlerin yer aldığı çalışmaların genellikle anketle verilerin toplandığı tarama çalışmalarından oluşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öneriler

Yukarıda tartışılan çalışma sonuçlarından hareketle aşağıdaki önerilerin faydalı olacağı düşünülmektedir.

- Mevcut çalışmalarda ağırlıklı olarak tutum/algı/inançlarla ilgili değişkenlerin ele alındığı belirlenmiştir. İleride yapılacak çalışmalarda yeterince incelenmeyen diğer değişkenlerin kullanılmasının, çoklu ortam paylaşım platformları ile bu değişkenler arasındaki karşılıklı etkileşimin anlaşılması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.
- Gelecekteki çalışmalarda kullanıcı beyanı yerine gerçek sistem kullanım verilerinin tercih edilmesi, gerek kullanıma yönelik daha detaylı veriler elde edilmesi gerekse subjektif verilerden kaynaklanabilecek yanlışlıkla ilgili problemlerden kaçınılması açısından faydalı olacaktır. Bu amaçla, çoklu ortam paylaşım platformlarının çeşitli verileri anonim olarak araştırmacılarla paylaşması da, sektörün alana katkı vermesini sağlayacaktır.
- Çalışmalardan birinde, öğrencilerin videolarını çevrimiçi paylaşma fikrini benimsemelerine rağmen, videolarda görünmekten çekindikleri görülmüştür (Sun ve Yang, 2015). Bu nedenle, uygulamalarda öğrencileri gerçek kimliklerini çevrimiçi olarak açıklamaya zorlamamanın önemli olduğu ve ileride yapılacak çalışmalarda, öğrenci kimliği ve gizlilik kavramına yönelik çalışmalar yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.
- İncelenen çalışmalar arasında matematik ve fizik alanlarında araştırma bulunmadığı görülmüştür. Bu alanlara yönelik çalışmaların neden gerçekleştirilmediği ve bu alanlarda ne tür çalışmalar yapılabileceği ele alınabilir. Buna ek olarak, dil eğitimi alanında çok sayıda çalışma olmasına rağmen Türkçe eğitime yönelik çalışma bulunmaması da ileriki çalışmalarda dikkate alınabilir.

- Çalışmalardan sadece birinde Down sendromlu çocuklar hedef kitle olarak yer almıştır. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenenlere yönelik çalışmalar yapılması faydalı olabilir.
- Çalışmaların sadece birinde iki ortamın karşılaştırılmasına yönelik bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Farklı platformları karşılaştıran araştırmalar, öğretim süresinde tercih edilecek platformun belirlenmesine yönelik uygulayıcılara fikir verecektir.

Kaynakça

- Abeles, H. F., Hafeli, M., & Sears, C. (2014). Musicians crossing musical instrument gender stereotypes: A study of computer-mediated communication. *Music Education Research, 16*(3), 346-366.
- Alexa, (2017). *The top 500 sites on the web*. <https://www.alexa.com/topsites> adresinden erişilmiştir.
- Ali, A. Z. M., Samsudin, K., Hassan, M., & Sidek, S. F. (2011). Does screencast teaching software application needs narration for effective learning?. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology, 10*(3), 76-82.
- Alloway, T. P., Horton, J., Alloway, R. G., & Dawson, C. (2013). Social networking sites and cognitive abilities: Do they make you smarter? *Computers & Education, 63*, 10-16.
- Alston, G. D., & Ellis-Hervey, N. (2015). Exploring the nonformal adult educator in twenty-first century contexts using qualitative video data analysis techniques. *Learning, Media and Technology, 40*(4), 502-513.
- Andersen, P. (2007). *What is Web 2.0?: ideas, technologies and implications for education* (Vol. 1, No. 1, pp. 1-64). Bristol: JISC.
- Azer, S. A., AlEshaiwi, S. M., AlGrain, H. A., & AlKhelaif, R. A. (2012). Nervous system examination on YouTube. *BMC medical education, 12*(1), 126.
- Balakrishnan, V. (2014). Using social networks to enhance teaching and learning experiences in higher learning institutions. *Innovations in Education and Teaching International, 51*(6), 595-606.
- Balakrishnan, V., Liew, T. K., & Pourgholaminejad, S. (2015). Fun learning with Edooware—A social media enabled tool. *Computers & Education, 80*, 39-47.
- Bansal, H. S., Taylor, S. F., & St. James, Y. (2005). "Migrating" to new service providers: Toward a unifying framework of consumers' switching behaviors. *Journal of the Academy of Marketing Science, 33*(1), 96-115.
- Barton, D. (2012). Participation, deliberate learning and discourses of learning online. *Language and Education, 26*(2), 139-150.
- Benson, P. (2015). Commenting to learn: Evidence of language and intercultural learning in comments on YouTube videos. *Language Learning and Technology, 19*(3), 88-105.
- Blonder, R., Jonatan, M., Bar-Dov, Z., Benny, N., Rap, S., & Sakhnini, S. (2013). Can You Tube it? Providing chemistry teachers with technological tools and enhancing their self-efficacy beliefs. *Chemistry Education Research and Practice, 14*(3), 269-285.
- Chapman, S. J., Glasbey, J. C., Khatri, C., Kelly, M., Nepogodiev, D., Bhangu, A., & Fitzgerald, J. E. F. (2015). Promoting research and audit at medical school: evaluating the educational

- impact of participation in a student-led national collaborative study. *BMC medical education*, 15(1), 47.
- Chen, Y. T., Chou, Y. H., & Cowan, J. (2014). Concentrating on affective feedforward in online tutoring. *British Journal of Educational Technology*, 45(4), 694-706.
- Christensson, C., & Sjöström, J. (2014). Chemistry in context: analysis of thematic chemistry videos available online. *Chemistry Education Research and Practice*, 15(1), 59-69.
- Cobo, C. (2013). Exploration of open educational resources in non-English speaking communities. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 14(2), 106-128.
- Davidson, C., Given, L. M., Danby, S., & Thorpe, K. (2014). Talk about a YouTube video in preschool: The mutual production of shared understanding for learning with digital technology. *Australasian Journal of Early Childhood*, 39(3), 76.
- Duffy, P. (2008). Engaging the YouTube Google-eyed generation: Strategies for using Web 2.0 in teaching and learning. *Electronic Journal of E-learning*, 6(2), 119-130.
- Fralinger, B., & Owens, R. (2009). You Tube as a learning tool. *Journal of College Teaching and Learning*, 6(8), 15.
- García, O., & Wei, L. (2014). Translanguaging and Education. In *Translanguaging: Language, Bilingualism and Education*. Palgrave Macmillan UK.
- García-Barriocanal, E., Sicilia, M. A., Sanchez-Alonso, S., & Lytras, M. (2011). Semantic annotation of video fragments as learning objects: a case study with YouTube videos and the Gene Ontology. *Interactive Learning Environments*, 19(1), 25-44.
- García-Martín, J., & García-Sánchez, J. N. (2013). Patterns of Web 2.0 tool use among young Spanish people. *Computers & Education*, 67, 105-120.
- Godwin-Jones, R. (2007). Digital video update: YouTube, flash, high-definition. *Language Learning and Technology*, 11(1), 16-21.
- Gosper, M., Malfroy, J., & McKenzie, J. (2013). Students' experiences and expectations of technologies: An Australian study designed to inform planning and development decisions. *Australasian Journal of Educational Technology*, 29(2), 268-283.
- Guariento, W., & Morley, J. (2001). Text and task authenticity in the EFL classroom. *ELT journal*, 55(4), 347-353.
- Hafner, C. A. (2014). Embedding digital literacies in English language teaching: Students' digital video projects as multimodal ensembles. *Tesol Quarterly*, 48(4), 655-685.
- Hafner, C. A., & Miller, L. (2011). Fostering learner autonomy in English for science: A collaborative digital video project in a technological learning environment. *Language Learning & Technology*, 15(3), 68-86.
- Hoepfl, M. C. (1997). Choosing qualitative research: A primer for technology education researchers. *Journal of Technology Education*, 9(1), 47-63. <http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JTE/v9n1/hoepfl.html> adresinden erişilmiştir.
- Housee, S. (2012). What's the point? Anti-racism and students' voices against Islamophobia. *Race Ethnicity and Education*, 15(1), 101-120.

- Johnson, L., Adams, S., Cummins, M., Estrada, V., Freeman, A., & Ludgate, H. (2012). *The NMC Horizon Report: 2012 Higher Education Edition*. The New Media Consortium.
- Jung, I., & Lee, Y. (2015). YouTube acceptance by university educators and students: a cross-cultural perspective. *Innovations in education and teaching international*, 52(3), 243-253.
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business horizons*, 53(1), 59-68.
- Kay, R. H. (2012). Exploring the use of video podcasts in education: A comprehensive review of the literature. *Computers in Human Behavior*, 28(3), 820-831.
- Kawka, M., Larkin, K., & Danaher, P. A. (2011). Emergent learning and interactive media artworks: Parameters of interaction for novice groups. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(7), 40-55.
- Kim, D., Rueckert, D., Kim, D. J., & Seo, D. (2013). Students' perceptions and experiences of mobile learning. *Language Learning & Technology*, 17(3), 52-73.
- Kitsantas, A., & Dabbagh, N. (2011). The role of Web 2.0 technologies in self-regulated learning. *New Directions for Teaching and Learning*, 2011(126), 99-106.
- Koh, C. (2014). Exploring the use of Web 2.0 technology to promote moral and psychosocial development: Can YouTube work?. *British Journal of Educational Technology*, 45(4), 619-635.
- Krauskopf, K., Zahn, C., & Hesse, F. W. (2012). Leveraging the affordances of Youtube: The role of pedagogical knowledge and mental models of technology functions for lesson planning with technology. *Computers & Education*, 58(4), 1194-1206.
- Kyriacou, C., & Zuin, A. (2016). Cyberbullying of teachers by students on YouTube: challenging the image of teacher authority in the digital age. *Research Papers in Education*, 31(3), 255-273.
- Lai, C. Y. (2016). Training nursing students' communication skills with online video peer assessment. *Computers & Education*, 97, 21-30.
- Lee, D. Y., & Lehto, M. R. (2013). User acceptance of YouTube for procedural learning: An extension of the Technology Acceptance Model. *Computers & Education*, 61, 193-208.
- Lee, M. J., & McLoughlin, C. (2007). Teaching and learning in the Web 2.0 era: Empowering students through learner-generated content. *International journal of instructional technology and distance learning*, 4(10), 21-34.
- Lei, P. L., Sun, C. T., Lin, S. S., & Huang, T. K. (2015). Effect of metacognitive strategies and verbal-imagery cognitive style on biology-based video search and learning performance. *Computers & Education*, 87, 326-339.
- Manca, S., & Ranieri, M. (2016). Facebook and the others. Potentials and obstacles of social media for teaching in higher education. *Computers & Education*, 95, 216-230.
- Marsh, J. (2016). 'Unboxing' videos: co-construction of the child as cyberflâneur. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 37(3), 369-380.
- Mayora, C.A. (2009). Using YouTube to encourage authentic writing in EFL Classrooms. *TESL Reporter*, 42(1), 1-12.

- Mays, N., & Pope, C. (1995). Rigour and qualitative research. *BMJ: British Medical Journal*, 311(6997), 109.
- Nimako, S. G., & Winneba, K. G. (2012). Consumer switching behaviour: a theoretical review and research agenda. *Research Journal of Social Science and Management*, 2(3), 74-85.
- O'Mara, B., & Harris, A. (2016). Intercultural crossings in a digital age: ICT pathways with migrant and refugee-background youth. *Race Ethnicity and Education*, 19(3), 639-658.
- O'Mara, B., Gill, G. K., Babacan, H., & Donahoo, D. (2012). Digital technology, diabetes and culturally and linguistically diverse communities: A case study with elderly women from the Vietnamese community. *Health Education Journal*, 71(4), 491-504.
- Orús, C., Barlés, M. J., Belanche, D., Casaló, L., Fraj, E., & Gurrea, R. (2016). The effects of learner-generated videos for YouTube on learning outcomes and satisfaction. *Computers & Education*, 95, 254-269.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1).
- Preston, J. P., Moffatt, L., Wiebe, S., McAuley, A., Campbell, B., & Gabriel, M. (2015). The use of technology in Prince Edward Island (Canada) high schools: Perceptions of school leaders. *Educational Management Administration & Leadership*, 43(6), 989-1005.
- Quennerstedt, M. (2013). PE on YouTube—investigating participation in physical education practice. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 18(1), 42-59.
- Quennerstedt, M. (2013). Practical epistemologies in physical education practice. *Sport, Education and Society*, 18(3), 311-333.
- Rabab, E.-S. H. E.-S., & Samar, E.-H. A. E.-R. E.-S. (2013). Video-based lectures: an emerging paradigm for teaching human anatomy and physiology to student nurses. *Alexandria Journal of Medicine*, 49(3), 215-222.
- Snelson, C., Rice, K., & Wyzard, C. (2012). Research priorities for YouTube and video-sharing technologies: A Delphi study. *British Journal of Educational Technology*, 43(1), 119-129.
- Somdahl-Sands, K., & Belbas, B. (2012). Media representation of the Middle East: constructive student engagement in an online environment. *Learning, Media and Technology*, 37(3), 289-302.
- Somyürek, S., & Atasoy, B. (2012). How can Web 2.0 technologies provide innovative and effective learning opportunities? In S. Abramovich (Ed.), *Computers and Education* (Vol. 1): NY: Nova Science Publishers.
- Stowell, D., & Dixon, S. (2014). Integration of informal music technologies in secondary school music lessons. *British Journal of Music Education*, 31(1), 19-39.
- Sun, Y. C., & Yang, F. Y. (2015). I help, therefore, I learn: service learning on Web 2.0 in an EFL speaking class. *Computer Assisted Language Learning*, 28(3), 202-219.
- Szeto, E., & Cheng, A. Y. N. (2014). Exploring the usage of ICT and YouTube for teaching: A study of pre-service teachers in Hong Kong. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 23(1), 53-59.

- Szeto, E., Cheng, A. Y. N., & Hong, J. C. (2016). Learning with social media: How do preservice teachers integrate YouTube and social media in teaching?. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 25(1), 35-44.
- Tan, E. (2013). Informal learning on YouTube: Exploring digital literacy in independent online learning. *Learning, Media and Technology*, 38(4), 463-477.
- Torres-Ramírez, M., García-Domingo, B., Aguilera, J., & De La Casa, J. (2014). Video-sharing educational tool applied to the teaching in renewable energy subjects. *Computers & Education*, 73, 160-177.
- Vatansever, . ve Yılmaz, N. (2014). İnsan Kaynakları Yönetimi'nin Görünen Yüzü: Fortune 500 İşletmeleri Web İçerik Analizi. *İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 17(2).
- Waldron, J. (2013). User-generated content, YouTube and participatory culture on the Web: Music learning and teaching in two contrasting online communities. *Music Education Research*, 15(3), 257-274.
- Welsh, K. E., France, D., Whalley, W. B., & Park, J. R. (2012). Geotagging photographs in student fieldwork. *Journal of Geography in Higher Education*, 36(3), 469-480.
- Wheeler, S., YEOManS, P., & WHEELER, D. (2008). The good, the bad and the wiki: Evaluating student-generated content for collaborative learning. *British journal of educational technology*, 39(6), 987-995.
- Williams, R., Karousou, R., & Mackness, J. (2011). Emergent learning and learning ecologies in Web 2.0. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3), 39-59.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*: Seçkin Yayıncılık.
- Zengyan, C., Yinping, Y., & Lim, J. (2009). Cyber migration: An empirical investigation on factors affecting users' switch intentions in social network sites. *In Proceedings of the 42nd Hawaii International Conference on System Sciences-2009*, Hawaii, USA.